

Bomba za bombou! Archívy vydávají cennosti! 14. 5. 2019

pÚvodní obrázek / Major v pivním Prešově * Objev / Jaz v Deníku „N“ * Téma / Saul Steinberg a my - IV. * Z domova / Výstava za výstavou: Neprakta, PekKel, Matuška, Slíva, Saudek; Steska o

e-GAG

médiích * Recenze / Film, kniha, katalog - Papírový humor * Galérie / Saul Steinberg letí! * Ze světa / Slovensko, Chorvatsko, Polsko, USA, Turecko * 4x / Pavel Reisenauer * Seriál / Jak to kdysi bylo - díl 1. - Ancona * Do archívu / Týdeník Student knižně. A v něm Renčín * Z fotoarchívu / Jedenáctka Stadiónu * GAG / Jak v létě? * Dodatek / Ještě Silvestr 2018 * Retro / Jiří Hruboš: III.díl - Renčín a kalendáře * Časopisy / Sorry a Bumerang * Chlubna / Kreslený humor v Samizdatu a ve Studentu = 2x

Daily Pívo! * 3x / Jaz * O humoru / Z tisku * Pošta / z Turecka a z Ukrajiny * Mistři pláten / Leonardo da Vinci * Aktualita / Bibi a Donald * Výsledky / Belgie, Kanada, Slovensko * Soutěže / Nové: Turecko, Itálie, Maroko, Brazílie, Rumunsko, Ukrajina, Španělsko, Bulharsko, Chorvatsko * aj.

Měsíčník autorů + přátel české karikatury

e-číslo 2019 / 5

17. ročník

Kresby: ARSLAN, BARTÁK, BELICA, BENDZIECHA, BERNAT, BLATNIK, BOUTON, DESCHEEMAER, DRUŽININ, GEORGIEV, HANOUSEK, HRUBÝ, JAKUBOWSKI, JAZ, JIRÁNEK, JORDHALLOVÁ, KAZANEVSKY, KERLES, KOUNOVSKÝ, KOVAČEVIČ, LISTEŠ, LUCZYŃSKI, LUKYANCHENKO, MATUŠKA, MIŠANEK, NASCIMENTO, NEPRAKTA, NOVAK, PÁLKA, PERNECKÝ, PIRMARZANAD, PRALOVSKÝ, RAKUS, REISENAUER, RENČÍN, SEKORA, SLÍVA, STEINBERG, ŠÁTEKOVÁ, ŠEVČIKOVÁ, ŠTAMBUK, TEICHMANN, TOMASCHOFF, ULRICE, VHRSTI, VOBR, ZÁBRANSKÝ aj.

pÚvodní foto / Zlatý soudek a Bumerang = dva zlaté počiny Fedora Vico

Pavel Vorel, přesněji řečeno Major, hájil nejlépe ze všech Čechů jejich barvy na slovenské půdě. Jednu z „postraních“ cen převzal od organizátora jménem Fedor Vico, v této chvíli již tzv. fedorissima. Pokud jde o téma, nebyl další program slavnostního ceremoniálu Zlatého Soudku v Prešově žádným velkým překvapením: Pivo dalo pivo. Snímek: KG

Nostalgie “na entou”: Kompletní zpráva o stavu kresleného humoru z roku 1979

Na jevišti velkého sálu DK ROH v Č. Budějovicích v roce 1977 kreslili, vyprávěli a odpovídali na dotazy několika stovek pracujících ze všech závodů Jihočeských papíren (zleva): V. Johanus, J. Daniel, P. Juřena, J. Kerles, V. Jiránek a M. Barták. Petra Juřenu zpovídá J. Voráček, dramaturg Jihočeského divadla.

Scénář **Petr Krul**, režie **Jiří Věřčák**, název *S úsměvem jde všechno líp*, vyrobila **Čs. televize** v roce **1979** pro *Televizní kulturní revui*. Film jsme získali od **Miroslava Bartáka**.

Plných **45 minut** trvá svižně udělaný *skorodokument*, v němž se pod záminkou družby karikaturistů s pracujícím lidem podařilo přiblížit divákům české autory kresleného humoru a také jejich špičkovou tvorbu. Průvodce hrál **Igor Smržík** (podobný Standovi Holému).

Hlavním motivem bylo setkání se zaměstnanci **Jihočeských papíren** ve Větrní, které dobře pamatujeme díky třem *Salonům kresleného humoru* v pražské *Malostranské besedě*, jak je máme podchycené v bohužel stále zatím nedokončené evidenci Kobrových katalogů. Tady jsou jejich pořadová čísla:

50. - 3. Setkání v JIP (více autorů)

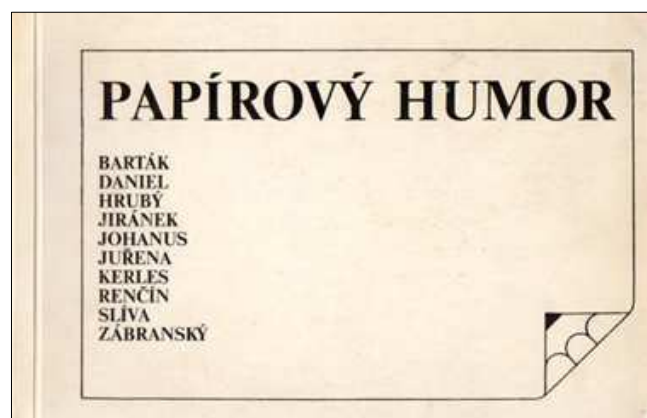
1978

59. - 4. Setkání v JIP (více autorů)

1979!

70. - 5. Setkání v JIP (více autorů)

1980

Film se týká ročníku 1979 a jeho předností je, kromě zasvěceného přístupu autorů i aktérů, dnes už moc nevidaná precíznost filmového zpracování, s nímž si režisér i kameraman vyhráli včetně všelijakých triků či zrychlených pohybů. Prostě žádné současné “hrhrhr...” ale promyšlená stavba založená na důkladné znalosti žánru a informacích o hlavních osobách. Prostě vše v dosavadní dobré tradici českých krátkých filmů. Samozřejmě nešlo jen o umění postavit dílo ve správném filmovém rytmu, ale i na dobové nutnosti mixu “povinných” se “zábavnými” pasážemi.

Hlavními postavami jsou kromě dvou "domácích" Budějčáků - **Johanus a Kerles** - dikobrazáci **Daniel a Juřena**, dále **Renčín, Barták, Hrubý, Jiránek, Slíva** a dokonce i později tak vzácný **Brňák Zábranský!**

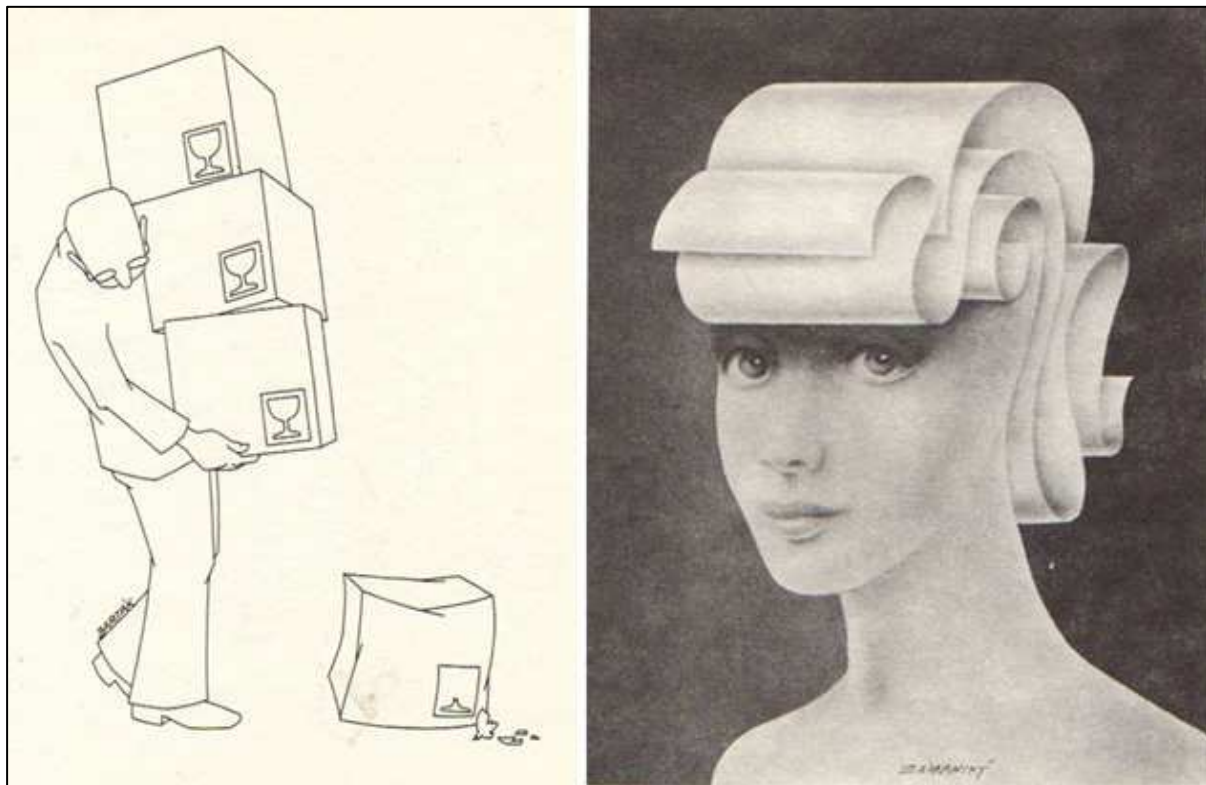

O "Setkání..."

Mimoto nechybí ani moderátor **Kobra** a autor i realizátor celého nápadu Jiří **Klimeš** z propagace papíren JIP. Oba ovšem dnes už mimo provoz. Slovo dostávají všichni, někteří více, jiní jen krátce a vtipně, nechybí ale ani váženější úvahy od Bartáka a také od **Jiráňka**, který se jednoho z ročníků Setkání též zúčastnil... Některé části, kupř. záběry z přípravy satirického časopisu v redakci, tisku v tiskárně, prodeje a kupování Dikobrazu v pražské trafice (včetně údaje o tehdejší vysokém nákladu týdeníku) jsme si celkem nedávno připomněli v sestřihaném pořadu, co se promítal při vernisáži výstavy kreslených vtipů na hudební téma v *Popmuzikovém muzeu Pod Kaštanem*...

Naše obrázky nejsou z filmu, ale vytáhli jsme jich pár z katalogu 59. salonu z února 1979, zde byly vtipy pouze šesti autorů... Dalším bezvadným zdrojem - včetně snímků (i když špatně tištěných, jak uvidíte) je kniha **"Papírový humor"** vydaná **JIP**em v nákladu 15 000 (neprodejných) výtisků v roce 1980. Díky úvodnímu textu "**Josefa Kobry**" teď víme, jak to všechno bylo, tedy hlavně jak to začalo:

"V červnu 1976 zastavilo před redakcí Dikobrazu auto, naložilo karikaturisty Bartáka, Da-

niela a Juřenu, v Českých Budějovicích pak přistoupil Johanus a první **Setkání s karikaturisty s pracujícími JIP** bylo odstartováno. (...) **Pátým ročníkem** se jubiluje. Z nápadu se stala tradice. Deset autorů zanechalo v jednom z největších jihočeských podniků své

nakreslené veselosti. A nejsou to autoři ledajací..." Následovala *Kobrova* zasvěcená charakteristika deseti zúčastněných výtvarníků...

Momentka z roku 1978. V papírenské hale si čerstvé vzorky prohlíží (zleva) J. Klimeš, V. Renčín, J. Slíva a J. Hrubý.

Že besedy s vedením podniku jsou opravdu srdečné dokumentuje tento snímek z roku 1979. Vtipné poznámce ing. F. Hála se upřímně smějí (zleva) J. Kobra, V. Zábranský, J. Slíva a J. Kerles.

Snímky: "Papírový humor" **Nahoře**

Zleva: Klimeš, Renčín, Slíva a Hrubý

Dole

zleva: Kobra, Zábranský, Slíva a Kerles

A teď přinášíme bombu:

Požádali jsme scénáristu televizního dokumentu **Petra Krula** o čerstvou vzpomínku na dávné natáčení. A tady je:

Karikaturisti ve Větrní v Československé televizi.

Na Salonech kresleného humoru jsem byl s *Vladimírem Renčínem* několikrát, s některými autory jsem se také osobně znal. Na Setkání jsme tehdy cestovali oklikou přes Jihlavu, kde se tenkrát v antikvariátu ještě daly sehnat zajímavé tituly. Ta předposlední cesta (rok před natáčením) byla prokletě deštivá a vzpomínám si, že Mirkovi v jeho autě (asi Škoda coupé, střídal auta každou chvíli) fungoval jen jeden stěrač – přirozeně jen ten u spolujezdce.

Prodírali jsme se deštěm tak, že já jsem navigoval „poloslepého“ řidiče. Mirek mě upozornil, že kdybychom slyšeli, až vystoupíme, jiný jazyk než češtinu, jsme někde v ci-

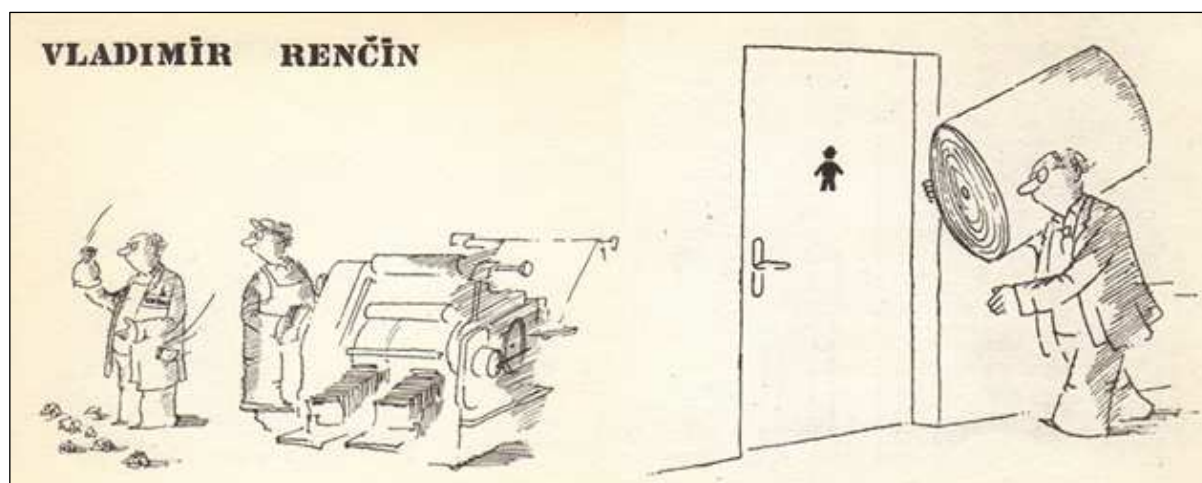
zině. Do ciziny jsme prorazit nemohli, ale zato nás zastavila silniční kontrola. Policajt zjistil, že stěrač nefunguje, ale ujistili jsme ho, že to až právě teď, co nás zastavil a že to napravíme. Pokuta byla Kč 40.- a vlídný policajt se Mirka ptal, zda je to v pořádku? Velmi nevrle se Mirek ohradil, že ne. Proč? Ptal se policajt. „*Přece jsem přišel o 40 korun*“.

Pracoval jsem tehdy jako režisér na volné noze (vynucené) pro redakci publicistiky a dokumentaristiky ČST (mizerný dokumentarista, portrétista *Hrdinů socialistické práce*, kteří museli být logicky natočeni ještě před tím, než medaili dostali. Ale byla to fajn práce mezi bezvadnými lidmi - horníky na uranu, bagristy na velkorypadlech apod.) Můj nápad věnovat jeden z nedělních předpůlnočních kulturních pořadů ČST byl přijat – také proto, že se jej jako režisér ujal kamarád *Jirka Věřčák*. Znal jsem práci našeho mladšího spolužáka na novinařině *Jiřího Klimeše* ve Větrní a můj scénář pořadu mohl být solidní podklad.

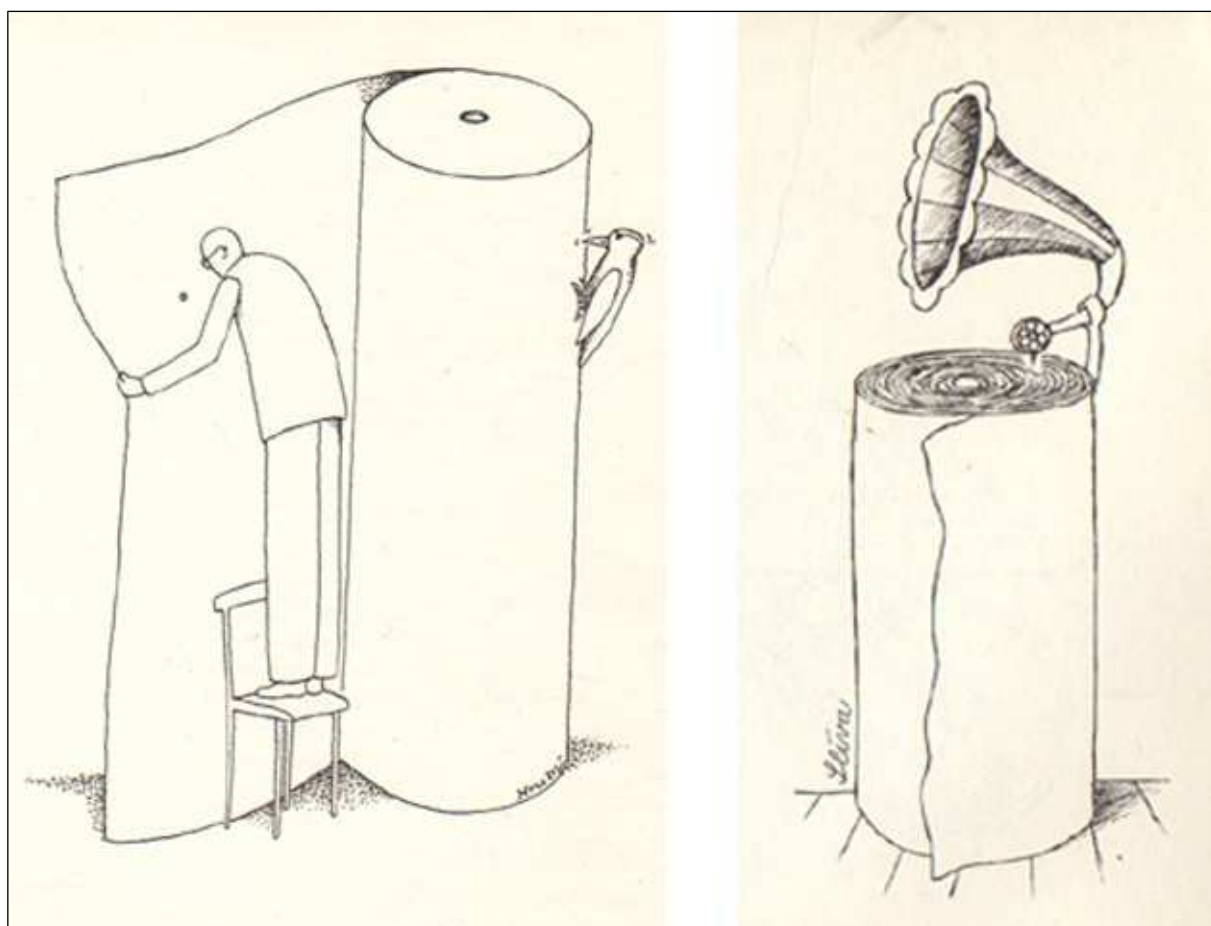
Závodní jídelna byla na jeden den propůjčena kreslení a výsledkem byly skvostně vyzdobené celé bílé zdi kresbami předních karikaturistů té doby. Nedílnou součástí pořadu muselo být setkání pracujících s umělci. Mistři měli vesele vyprávět a pracující vybuchovat smíchem. To nějak nešlo, možná byli pracující právě po mizerné výplatě. Jirka Věřčák byl připraven na každou situaci - světla svítila, kamera připravila záběry. Nakonec Jirka vytáhl z kapsy sešit,

ve kterém měl připravené anekdoty a začal chmurné publikum rozveselovat – asi na pátý pokus se podařilo zachytit kamerou pár pobavených tváří. Pořad se odvíšal bez valného ohlasu; přece jen v neděli po 23. hodině? Nebyl ani ohlas ze strany nadřizených, a to byl vlastně úspěch. Stěny jídelny, které tak nějak mohly být dnes součástí kulturního dědictví, ušetřeny nebyly. Do roka je malíři přetřeli znovu nabílo.

Petr Krul

Autoři kreseb: **Miroslav Barták, Jan Hrubý, Jaroslav Kerles, Vladimír Renčín, Jiří Slíva a Vlasta Zábranský...**

Snímky z Větrní 1977, 1978 a 1978. Kresby katalogy Salonů v MB a sborník Papírový humor)

Materiál připravil: **Ivan Hanousek**

Výzva: Vzpomene-li si někdo z pár stále živých autorů zmíněných setkání v papírnách na nějakou zajímavou příhodu z natáčení, případně z mítinku, výstavy, besedy... sem s tím. (g)

ATELIÉR

13. 6. 1989

ČTRNÁCTIDENÍK SVAZU ČESKÝCH VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ

CENA 2,50

Saul Steinberg – 75 let

Moderní kreslený humor slaví výročí svého krále.

Taková už je síla zvyku, že jsem málem opět začal známým klíší. Totiž, že právě slaví své 75. narozeniny „nekoronovaný král karikaturistů“ Saul Steinberg (nar. 15. 6. 1914). Jistě, jméno i výročí by souhlasilo, jenom to po léta užívané označení vlastně už není pravdivé. Jednak se dnes klidně můžeme shodnout na Steinbergově zcela oficiální korunovaci – nikdo jiný prostě do poválečné humorné kresby nevnesl tak revoltující kvalitu jako tento Američan rumunského původu a italského vzdělání (architekt). Jednak také musíme, nelze jinak, ustoupit od tradičních termínů, jako jsou karikatura a karikaturista. To proto, že právě Steinberg má snad největší zásluhu na proměně této výtvarné publicistické oblasti z běžné „chlebařiny“, ať již v politickém anebo humoristickém duchu, v žánr umělecky rovnocenný svým starším bratrům z výtvarné rodiny. Není proto divu, že světová výtvarná kritika vyslovuje jeho jméno jedním dechem se jmény S. Dalího, V. Vasarelyho či A. Warhola. Mistrovské kreslířské umění (hlavně jeho zúsob typizace a zobecnění) postavilo Steinberga do jedné řady se všemi proslulými revolucionáři moderního umění.

Vraťme se však ke kreslenému humoru, oblasti tvorby tzv. „cartoons“, jejíž hranice Steinberg hned několikrát překročil, anebo spíš posunul mnoha směry. Snad to bylo jeho románské evropanství, které si dovolilo tak drze narušit strnulé výtvarné schéma výstavby anglosaského vtupu s jeho dosud tak úspěšnou prefabrikací postav i okolních reálií. A namísto houštiny stínů a polostínu vsadit na magii jedné tenké, navýsost citlivé linky. A snad to bylo ono pověstné americké nadšení z čehokoliv nového, které dalo Steinbergovi možnost rychle se prosadit na stránkách tisku, především v časopisu The New Yorker. Časem pak k lince přibýly i šrafy, lavírování, uhel, notové osnovy, vystřihování, mačkání a nalepování, barva a štetce, ba dokonce i razítka. Ale základem zůstala dodnes pověstná „steinbergovská“ linka.

Vedle formy ovšem znamenal Steinbergův vstup do humorného kreslení i rozšíření o nové prostory myšlenkové – nejen jeden kritik ho nazývá filozofem čáry. Sám Steinberg kdesi rouhavě prohlásil, že „kdyby všichni spisovatelé uměli kreslit, nebylo by více zapotřebí literatury“. G. Grosz tvrdil, že Stein-

berg je vykladačem Picassova a Braquova kubismu pro masy. A M. Macourek ho svého času srovnával s Chaplinem. Je to výstižné nejen kvůli podobnému názoru na humor v těsném sousedství smutku. Tak jako Chaplin učinil náhle z do té chvíle pokleslé lidové zábavy – filmové grotesky – umění, přispěl právě Steinberg svým dílem k proměně obdobně nedoceňovaného žánru – kreslených vtipů – v regulérní součást výtvarného kumštu. Je to až s podivem, kolik různých podob má dnešní výtvarný humor: poetickou, politickou, černou, erotickou, sociologickou i filozofickou – a konečně i tu běžnou konzumní. Je ovšem s ještě větším podivem, že každá z těchto větví se víceméně Steinbergovou tvorbou inspirovala a že významní autoři jednotlivých směrů se k steinbergovské inspiraci nejen přiznávají, ale i vědomě hlásí.

Steinberg koncem padesátých let zasáhl svět novinové kresby tak podstatně, jako nikdo po něm. Jestliže se počátkem šedesátých let mohlo zdát, že „posedlost“ Steinbergem musí jednou pomínout a jeho četní epigoni opět zmizí ze scény, předpoklad se zcela nesplnil. Z řady epigonů se stali rozvíjející a pokračovatelé, z mnoha těch méně viditelně ovlivněných pak Steinbergovi následovníci při hledání nových cest.

Jestliže se vyspělé kreslířské Polsko a Maďarsko na počátku 60. let přímo otřásalo v základech po setkání se Steinbergovou tvorbou, nebylo tomu o moc lépe ani u nás. Silná česká tradice kresby v linii Aleš, Lada, Capek, Bidlo, Sekora, Nepraška jen těžko sledovala síly, aby byla s to důstojně čelit nové inspiraci, zvláště když tato přišla ruku v ruce s dalšími silnými přespolečnými dráždidly po letech umělecké strnulosti období tzv. studené války. V první půli 60. let proto došlo na stránkách našich novin dokonce k jakési schizofrenické harmonii v zastoupení „ladovců“ (mj. Nesvada, Pařík) a „steinbergovců“ (Jiránek, Renčín, Steklík) a také k vzrušeným pútkám čelných osobností obou táborů (Brdečka – Jiránek) na stránkách kulturního tisku. Postupně se však Steinbergův vliv asimiloval v českém kresleném humoru velice tvořivě a s prokazatelně kladným efektem pro následující období. Vždyť právě v letech intenzivního seznamování se Steinbergovou poetikou (a ovšem také s pařížskou školou – Chavalem, Henrym, Boscem, Sempém, Mosem, Peynetem, Françoisem, Siném a dalšími) došlo k památnému „velkému třesku“, jenž dal vzniknout našemu mladému současnému vesmíru složenému z hvězd prakticky jedné generace (již anebo téměř) padesátníků: Jiránek, Barták, Renčín, Vyčítal, Pálka, Holý, Daniel, Matuška, Johanus atd., tedy autorům, kteří jsou určující pro současnou vysokou úroveň

po The Inspector z r. 1973) je dodnes jakýmsi kánodem, bez něhož se nemůže obejít nikdo, kdo se chce výtvarným humorem (s důrazem na adjektivum výtvarný) seriózně zabývat. Knihy špičkových výtvarníků, zvláště jsou-li autory promyšleně koncipovány, mají pro uměleckou obec stejný (ale spíš vyšší) smysl, jako „elpička“ špičkových interpretů pop-muziky. Z toho hlediska je ovšem zarážející, že Steinberga známe souborně jen z útlého výběru pozízeného M. Macourkem kdysi pro Odeon. A to tak „kdysi“, že se toto nakladatelství ještě nazývalo SNKLHU!

Pokud by se měl náš současný skandální ediční dluh vůči autorům kresleného humoru konečně začít splácet, nelze si představit jeho první zahraniční položku jinak, než jako reprezentativní album Saula Steinberga – korunovaného krále světa „cartoons“.

Ivan Hanousek

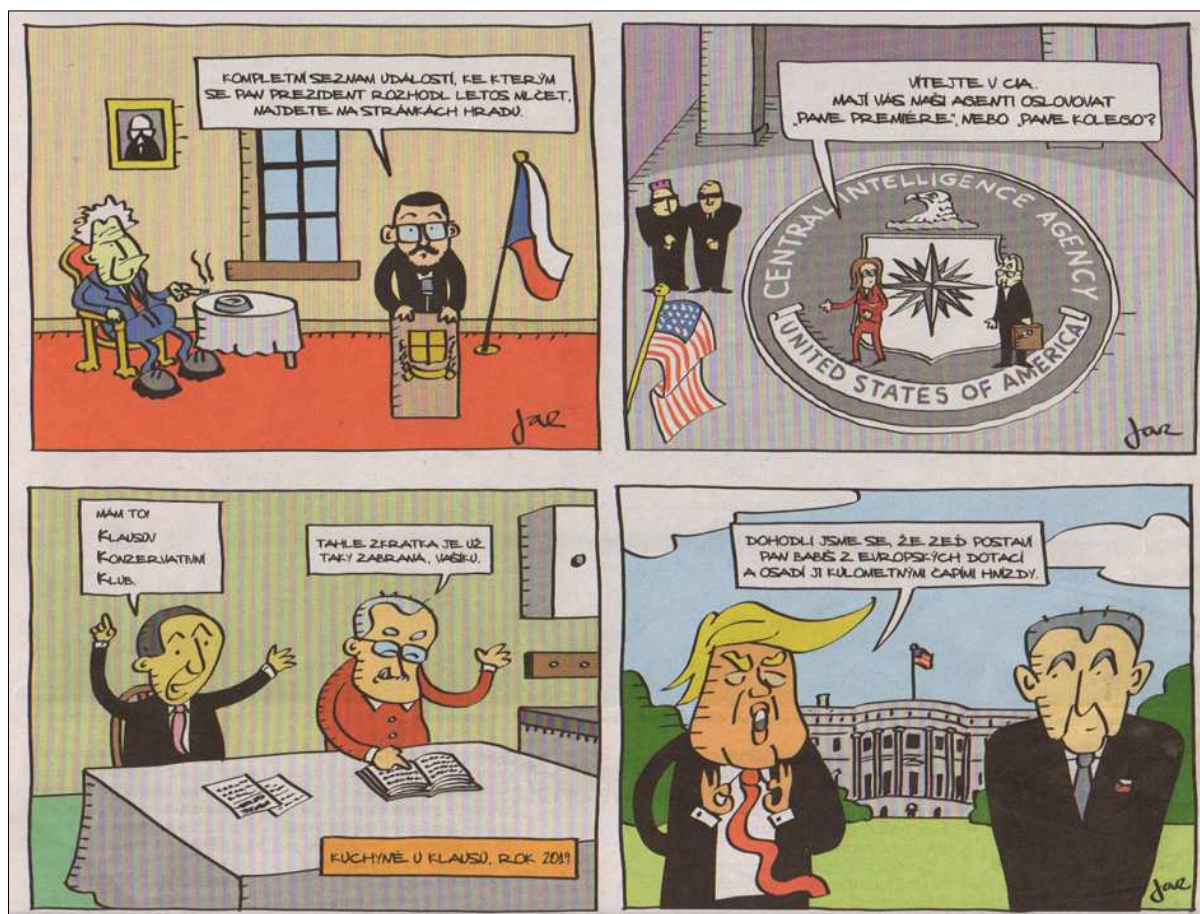
Gorbyho perestrojka s připojenou glásností umožnila některým drzounům vystrčit růžky obdobně jako to dělali během „Pražského jara 68“. Redaktor **Nedoma** v orgánu ČVU „**Ateliér**“ otiskl novináři na volné noze článek o králi cartoons – ač byl Saul ze Spojených států amerických! Smutná je stálá platnost textu – a to už čtyři ze jmenovaných českých umělců nežijí.

V rubrice **Nápad** jsme v čísle 3 pod titulkem **Deník “N” experimentuje s obálkou** přinesli informaci o neobvyklém řešení titulní strany nového celostátního deníku “N”. Od té doby neuplynuly dva měsíce, řešení první strany se poněkud rozdrobilo, výtvarně ani nápadem se ni jak nevylepšilo, ale také jaksi nezostudilo. Mezitím se navíc ukázalo, že tohle řešení nebylo místní novinkou, ale jen převzatou myšlenkou ze sesterského denníku “N”. A při marném či nedostatečném hledání karikaturisty (autorů) na českém písku to bylo řešení asi optimální. Tak smutně dopadl žánr kresleného humoru či dailycartoons, že organizátoři této kategorie **Česko-slovenské Novinářské ceny** nakonec i tato nouzová řešení zařadili mezi možnosti, přijímané do soutěže. Výsledkům *NC 2018* se budeme věnovat až příště, nejdříve k letošní novince. V tiráži “eNka” se přestala objevovat ona nehezky anonymní informace *“Titulní strana: Fotolia”* a ve čtvrtek 18. dubna se objevilo poprvé **“Titulní strana: Jaz”**. Což je sice sdělení stejně anonymní pro osoby věci neznalé, ale svým způsobem příjemné překvapení pro mladší generaci. **Viz obrázek - už chápete, oč jde?**

Toto se objevilo na titulní stránce. A následoval k tomu text na stránce poslední. **Otočte list:**

Oprázki s české politiky se hlásí o slovo svým nepříjemným fonetickým **spůsobem**, ale brzy jsme s úlevou mohli škrtnout naše první věty určené redakci, že tímhle prasením mateřského jazyka si zrovna nás, nefacebookové *intelníenty*, nezískáte...

Takže - čeština se vrací ke slovu, trapné vtípky, že se na Jaza mohou v redakci spolehnout jako "Huz na Zmikunda" se dál už nekonají. Nápady jsou dobré a karikatury známých osob výborné! Klobouk dolů. Jedinou otázkou, která se ihned naskytla, bylo: **Není jedou týdně málo?** A co s tou prvou stránkou? Neměl by ji ten Jaz dělat pravidelně - minimálně jednou za týden? Že by pak nemohl dělat nic jiného? Že by pak autor nemohl zaručit kvalitu? Že by tak vydavatel neměl na jeho honorář? Zatím lze, bez znalosti čehokoliv z redakčního pozadí i skutečného jména autora (to nám jistě brzy pošlete?) můžeme argumentovat *Respektem*.

Proč by historie měla být privilegovaná proti současnosti? Na první oficiální pokračování Jazových oprasů se můžete těšit už příští pátek na webu i v tištěné verzi Deníku N.

Jaz přichází! Přinášíme postavy s nejžervější českou současností

Vedoucí Ústavu české historie byl doposud znám jako badatel v dobách dávných a ještě mnohem novějších. Jeho bohaté a vlastnoručně ilustrované kroniky se staly mezi těmi, kdo jim rozumí, kulturní. Dnes svou pozornost obrací novým směrem - k té nejaktuálnější současnosti.

Proč by historie měla být privilegovaná proti současnosti? Proč by

se měla těšit originální interpretaci výjimečného umělce, zatímco současnost by jaksi, nebojme se to říci, utřela? Na to je jednoduchá odpověď - dnes je realita tak vtípná, že říci k ní cokoliv satirického působí naprosto vážně.

Ovšem existuje výjimka potvrzující pravidlo. Jaz.

Možná si z nás jenom dělá legraci a nakonec dopadneme jako klotík, ale říká, že se na něj můžeme

říkal, že se na něj můžeme spolehnout jako Huz na Zmikunda.

spolehnout jako Huz na Zmikunda! Takže se s jeho oprasami budete moci na stránkách Deníku N setkávat každý pátek. Ať už to bude Velký, černý nebo Robinsonův, pátek zkrátka bude patřit Jazovi a jeho grafickým politologickým analýzám.

Nestěžujte si, sami si za to můžete. Psali jste pravidelně: „Proč nemáte českého Shootyho?“ A my jsme se dosud jen s tichou závistí trapně vymlouvali: „Na Slováků do-

při.“ Ale teď, teď vám konečně můžeme zahrát Jaz!

Dnes vám přinášíme čtyři nové bonusy z poslední doby, abyste viděli, co vás čeká. A navíc vpravdě unikátní a památeční titulní stranu předvelikonočního vydání uvozující novou etapu.

A na první oficiální pokračování se můžete těšit už příští pátek na webu i v tištěné verzi Deníku N.

REDAKCE

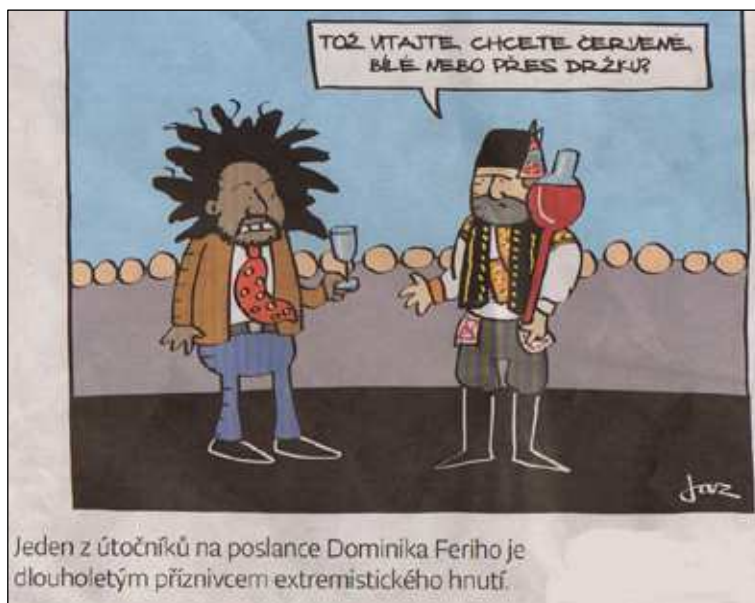
DENÍK N. Adresa redakce: Spálená 97/29, 110 00 Praha 1. Šéfredaktor: Pavel Tomáček. Ředitel vydavatelství: Ján Šimkanič. Vydává: N media a. s., Spálená 97/29, 110 00 Praha 1, IČ: 06781772. Vychází v pracovní dny. Místo vydávání: Praha. Titulní strana: Jaz. Evidován Ministerstvem kultury České republiky pod číslem MK ČR E 23473, ISSN 2571-1717. Příjem inzerce: tamara.lozincakova@denikn.cz. Předplatné: +420 770 174 295, e-mail: info@denikn.cz, web: www.denikn.cz, tisk: CZECH PRINT CENTER a.s., distribuce: PNS a.s.

A hele: hned jsou tu dva kandidáti na českou nominaci Novinářské ceny OSF 2019!

Je to sice **týdeník, Reisenauer** pro něj však kreslí čtyři obálky do měsíce a k tomu tuším i čtyři kresby dovnitř každého čísla. Celkem dvacítku do měsíce. Vše též v plné souvislosti s ob-
sahem...

Nejprve ovšem uvítejme to, co naznačuje první čtverylka (**na minulé stránce!**). Tedy, že *Ovčáček, Klausové, Kalousek, šéfkomouš i Babiš* - prostě všichni - jsou povedení. Proto i třeba pan Kounovský pochopí, že **umění karikatury je výtvarné umění**.

A následující povelikonoční pátek (23. 4. 2019) přibýlo ještě prvé potvrzení vtipnosti a schopnosti výtvarně glosovat v tu chvíli velice čerstvou událost zmíněného **Jaza** - **viz vpravo!**

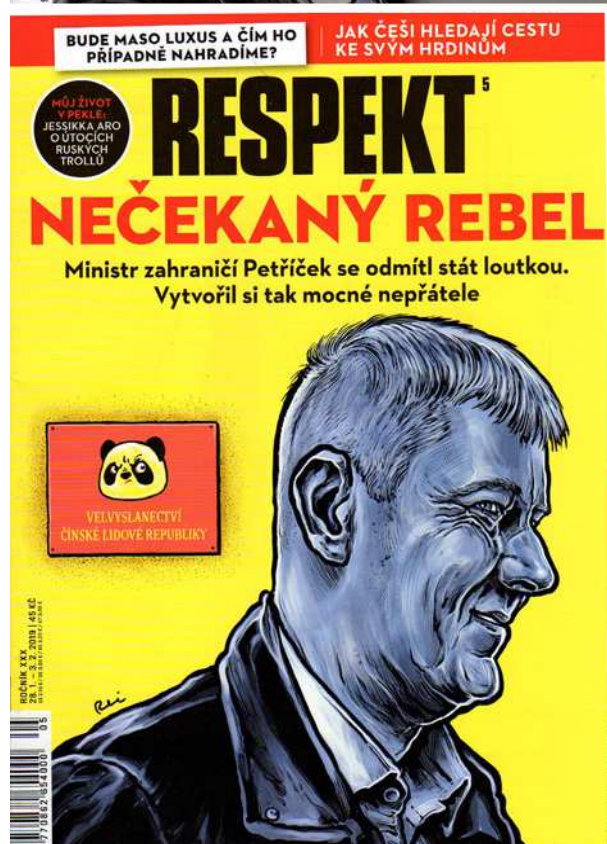
Zmínili jsme tu **respektovaného Reisenauera**, kterého obvykle v GAGu přehlízíme (obdobně jako **reflexivního Doušu**) neb nestíháme pro jiné redakční povinnosti listovat každý týden v jejich vypasených týdenících. Proto vybíráme aspoň párek nedávných obrázků toho výše jmenovaného z *Respektu* - jde vlastně o **srovnání nesrovnatelné**, nicméně kvalitní tvorby.

Další najdete v naší rubrice “4x” a přidali jsme ještě “2x”

(ih)

Inu... Pokud si to v redakci slovenského **“Denníku N”** nevymysleli, a opravdu se jich někdy někdo zeptal, kde že mají Češi svého **Shootyho**, tak tady je snad dostatečná odpověď. Věčně adorovaný **Šútovec** (se svým nepříliš originálním “západáckým” stylem) by z téhle silné a dvojité konkurence určitě měl radost! Teď jen aby se také redakce **Respektu** a **Deníku N** neostýchaly, a své skromné autory letos do soutěže přihlásily!

Tak se podívejme: Nahoře ti co jsou nahoře, dole ti, co jsou dole. Není to symbolické? Přitom ti hore si dělají legraci z toho, že jim ti dole poctivě slouží. I když jeden má na krku Číňany a druhý už zadní mozek pod hladinou...

Kresby: **Pavel Reisenauer** (Respekt)

Nejprve upozornění: **Deník N** není **Denník N**. Naše korektorka to ví a proto ji nemůžete obvinít z nepozornosti. Něco mají shodného, ale to se týká vydavatele a zázemí těchto novin a vzorce, podle kterého se chovají - včetně nevšedně řešených obálek, svázaných vlastně jen s jediným (zásadním) článkem usazeným ve vnitřnostech periodika. Takže **2x malé en** je slovenský titul, **velké eN** i v Česku značí jistě **Nezávislost** a to jistě stojí za pozornost.

Jak víte, tak redakce slíbila (viz str. 7) že nová akvizice Jaz bude své aktuální glosy kreslit pro každé páteční vydání (v sobotu deník N nevychází). Dosud tomu tak bylo (3. a 10. máje) a to vždy na závěrečné stránce, která tak i právě díky tomuto obrázku supluje jinde obvyklou víkendovou přílohu. Ovšem jednu **Jaz**-ovu kresbu jsme našli už v úterý 23. dubna, bylo to asi kvůli její aktuálnosti (viz obrázek v tomto čísle na **str. 9**)

V tom má deník výhodu oproti týdeníku a tedy i **Jaz** výhodu proti **Reisenauerovi**. Nespornou předností je tedy možnost předběhnout kdykoliv smluvený pátek, nevýhodou pro autora zase může být povinnost přesto své „místečko“ na konci listu zaplnit - jak slíbeno. (g)

(Přesnost **Jaz**-ových portrétů našich politiků ocení asi více čeští než slovenští čtenáři)

NEJVĚTŠÍ SLAVNOST SPORTOVNÍHO HUMORU NA SVĚTĚ

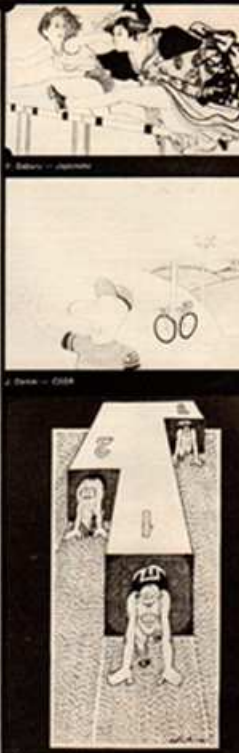
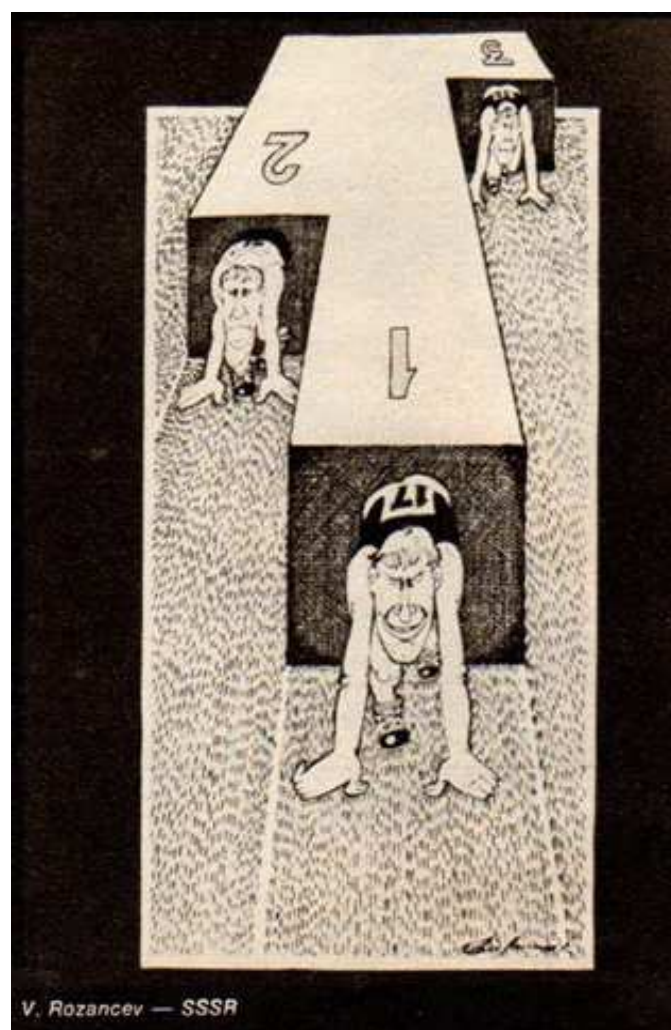
Ancona s olympijskou patronací

Soutěž Stadiónu o nejlepší kreslený vtip roku se sportovním námětem má nejen staršího, ale také většího bratra — festival v italské Anconě. Zatímco „Emila“ zajišťujeme ze skromných redakčních prostředků, „Mostra Internazionale del disegno umoristico sportivo“ má váženého a vlivného patrona — samotný CONI neboli Italský národní olympijský výbor.

NEJVĚTŠÍ SLAVNOST SPORTOVNÍHO HUMORU NA SVĚTĚ

Ancona s olympijskou patronací

Soutěž Stadiónu o nejlepší kreslený vtip roku se sportovním námětem má nejen staršího, ale také většího bratra — festival v italské Anconě. Zatímco „Emila“ zajišťujeme ze skromných redakčních prostředků, „Mostra Internazionale del disegno umoristico sportivo“ má váženého a vlivného patrona — samotný CONI neboli Italský národní olympijský výbor.

Věřte nevěřte, ale už tenkrát se povedlo něco neuvěřitelného...

Před 32 lety...

Psal se rok 1987, měl jsem jen pár měsíců do infarktu myokardu (doplňného perikarditidou!) a zval jsem karikaturisty z Československa na mezinárodní klání v Itálii. V “gorbyho perestrojce” jsme zkoušeli co projde či co Strana unese. Ve Stadiónu bylo osvětlené vedení, co umožnilo vznik a popularitu “Emila” (včetně Zátopka). Tak jsem navrhl do plánu článek o Anconě - a vyšel. V té době několik karikaturistů posílalo své příspěvky do světa a pár desítek autorů tisklo své vtipy na sportovní téma v našem týdeníku.

Na další stránce najdete celý text v čitelné podobě. **Na konci článku** prozrazujeme určité úmysly. Stojí za to si je přečíst. A na té příští dokonce najdete úplnou bombu. Vybuchla však až za dva roky. Za pražského “jara 1989”. (ih)

Vlevo jeden z vtipů oceněných v Itálii: Vladimír Rozancev se dost odváží trefuje do dopingu svých krajanů...
Otočte list!

Jak už sám název napovídá, jde o humoristickou soutěž mezinárodní. Když v roce 1981 psal G. Tosatti předmluvu ke sborníku kreseb „L'Umore e lo sport“, mohl hrdě uvést, že do té chvíle se soutěže zúčastnilo 1315 karikaturistů ze 73 zemí. Od té doby přibýly stovky dalších jmen a letos rozeslali pořadatelé propozice již devátého ročníku — hned v deseti jazycích včetně japonštiny a arabštiny. Jak to celé vlastně začalo? První ročník se konal v roce 1972 a od roku 1973 se už soutěží, odměňuje a vystavuje každý lichý rok; prostě klasické výtvarně bienále.

Každý ročník má ovšem své specifikum. Obecným tématem soutěže pro rok 1987 jsou „Lidské činnosti ve službě sportu“. V další kategorii se tradičně hodnotí vtipy na čtyři určené sporty; tentokrát jsou to — fotbal, vodní motorismus, box a bezmotorové létání (plachtařství). Třetí kategorií jsou opět jako loni karikatury osobností světového sportu (z let 1934/85). Uzávěrka přihlášek je 31. prosince 1986 a práce o maximálním rozměru 35 × 50 cm musejí být zaslány nejpozději do 10. 3. 1987 na adresu:

**CENTRO SPORTIVO
„RIVIERA DEL CONERO“**

Via Panoramica 40
60 123 ANCONA (Italia)

(Na obálku se sluší napsat ještě „IMPORTAZIONE TEMPORANEA“)

V Anconě u moře čeká k rozdělení celkem 36 cen (3 × 12) a ta nejmenší z nich znamená rovný půl milión (ovšem v lírach...). Vyhlášení vítězů bude v předvečer zakončení výstavy 9. května 1987. V minulých ročnících si již řada našich autorů odnesla plakety nebo čestná uznání z této významné přehlídky světového sportovního humo-

ru; naposledy např. Lubomír Váněk z Brna v kategorii karikatur sportovních osobností. Věříme, že ani tentokrát se humorističtí kreslíři z Československa v nabitě konkurenci neztratí, a zvláště ne ti z řad spolupracovníků Stadiónu, kteří už mají sportovní tematiku „v ruce“ a velmi pravidelně tuto disciplínu trénují. Tentokrát tedy mají ke každoročnímu Emilovi (jeho uzávěrku chystáme na závěr roku) nádavkem ještě možnost zahraniční soutěže, mezinárodní konkurence. Pro jejich povzbuzení a také pro zábavu ostatních čtenářů přinášíme několik vtipů z minulých ročníků, které jsme vybrali ze svrhu zmíněné knihy humoru o 290 stranách. A ještě maličkost: o tom, jak se nevyplácí nevšimnout si toho, v jakém pořadí chtějí pořadatelé uvádět rodné jméno a příjmení, svědčí skutečnost, že Lubomír Kotrha a Jiří Daniel jsou pod svými obrázky uváděni jako K. L'Ubomir a D. Jiri. Všichni ostatní kreslíři (včetně našich) mají v knize svá jména uvedena kupodivu správně...

Propozice nového ročníku končí hesly, o něž se s vámi rádi dělíme, protože vycházejí z olympijského ideálu spojení kultury tělesné a duševní, spojení kultury se sportem: „Pro popularizaci sportovních ideálů. Pro rozšíření na školách a mezi mládeží nového životního stylu. Pro rozvoj sportovního kresleného humoru. SEZNAMTE SVĚT S VÝSTAVOU V ANCONĚ. Je to jediná iniciativa na poli umění, která se zrodila z vůle sportovní skupiny s s jediným cílem — proslavit sport.“

Nu, největší ano, ale jediná? My máme na stejném poli „Emila“ Stadiónu — a máme také další plány. Ale o tom až zase jindy.

IVAN HANOUSEK

Před 30 lety: Splněný sen aneb Ancona na vlastní oči!

Jak psáno výše, povedlo se to. Zde vidíte výsledek. Když si zvětšíte na obrazovce článek ve Stadiónu z **1. 8. 1989** (bude lépe čitelný) zjistíte nejen, že jsem infarkt a pak Poděbrady přežil, od té doby se nenapil ani si nezapálil, ba dokonce jsem si dobře vedl i jako autor na "vol-

Vlajkosláva vítá návštěvníky výstavy

Každý z dvanácti set obrázků je jednotně zapaspartován

**1110 KM DLOUHÁ CESTA
ZA STARŠÍ SESTROU „EMILA“**

Ancona- 20 let festivalu

Čím je pro sportovce olympijské vítězství, tím je pro kreslíře sportovních vtipů vítězství v Anconě. A čím je pro sportovního fanouška návštěva OH, tím je pro fandu karikaturistů „Mostra internazionale del disegno umoristico sportivo“. A teď si představte, že se v té Anconě koná jubilejní, už X. mezinárodní bienále, uzavírající prvých 20 let existence.

Neváhal jsem ani sekundu a tak nakonec dva dny před závěrečným ceremoniálem uháněl třináct let starý vůz diletissimou k jihu, zdolával levné alpské průsmyky i drahé alpské tunely stejně spolehlivě jako mosty přes všechny ty Pády v deltě Pádské nížiny. Podél nekonečné pláže na východním nártu apeniňské holinky jsme se přes vyhlášené Rimini probili na místo. Ancona je samozřejmě — již 2300 let — přístav. A kdo chce vidět největší výstavu sportovních vtipů na světě, musí právě tam, do „Porto“. Nesmíte se ovšem omylem nechat přilákat k naložení do Libanonu, Egypta či protilehlého

jugoslávského Zadaru. Je třeba vzít to přes koleje vlečky víc doleva a nahoře nad stěžňovým bárek u rybného trhu se to ježí jinými sožary. Uprostřed pestrobarevné záplavy praporů hlásá nápis na hranaté hale, že jste na místě.

Sama výstava? Je to asi tak, jako kdybychom si pro „Emila“ najali jedno z křidel sjezdového paláce v pražském PKOJF. Však také italské „fiera“ znamená výstaviště. „Fiera della Pesca“ hostí mezinárodní veletrh sportovní karikatury poslední den, protože zítra se to vše poveze do Turína. MS v „calcio“ 1990 klepe na dveře.

„Il Presidente“ soutěže Giuseppe Mestichelli (v civilu konstruktér) během oběda v restauraci Ubaldo (zde bude zítra probíhat vyhlášení vítězů) uvádí impozantní údaje: do soutěže letos došlo 6351 „cartoons“ od 1240 „cartoonistů“ z 80 zemí! Větším dojem však na mne působil počet vystavených kreseb — je jich rovných 1200 a všechny jsou jednotně pořadatelem (formát A/3)

zarámovány! To se hned tak všude nevidí a výsledek je ohromující. Všechny jsou pochopitelně opatřeny příjmením, jménem o národnosti autora... Pár chybiček jsem v tom množství údajů našel, ale jinak klobouk dolů. Jeden obrázek (od J. Poláčka z Varnsdorfu) visel na výšku místo na ležato a ukázalo se tak, že pan Mestichelli přece jen na vše není úplně sám, jak mi tvrdí, ale že musí mít k ruce ještě lidi na „hrubší práce“, méně v humoru sběhlé. Zajímavější ovšem je motivace. Z našeho hovorů u stolu vyplývá, že zatímco u zrodu Emila byla idea udělat konečně něco pro naše všude odstrkované karikaturisty a současně i pro čs. sport, v Anconě je to spíš typicky italské, vášnivě sportovní fandovství, spojené ovšem — pozor — s úsilím o propagaci, se snahou o větší popularizaci stotisícové Ancony a celé oblasti Marche nejen v Itálii, ale i za hranicemi. Ozvláštnit město vedle Tizianových obrazů ještě o něco, co nemá v světě obdoby. Místní patrioti dokázali pro svou myšlenku získat nejen CONI (nár. ol. výbor), ale i řadu patronů, od krajských, okresních a městských orgánů a sportovních federací, až po cestovní kanceláře a hned pět redakcí novin. A další sponzoři jsou asi z řad místních obchodníků, soudě podle věcných cen (od bot po přehrávače), kterými začalo obdarovávání domácích karikaturistů na slavnostním soiré.

Vyhlašování vítězů trvalo přes dvě hodiny. Nutno však dodat, že bylo, přerušováno podáváním nápojů a předkrmů, mezi nimiž nechyběly ani makaróny, ani ravioly. Na dvě stě pozvaných tleskalo postupně mnoha autorům a hostům.

V seznamu hlavních 36 cen (3x12 od 500 000 do 3 000 000 lir) se to doslova hemžilo jmény autorů ze socialistických zemí, ale nikdo jiný než my do Ancony nedorazil. Však jsme také byli brzy v obležení místních karikaturistů, žena stačila rozdat tři desítky odznaků s „Emilem“ a mně také došly brzy katalogy, Stadióny i vizitky. Výměnou jsem ovšem získal řadu adres autorů, kteří touží dostat propozice „Emila 91“...

Zprávodajská povinnost mne nutí uvést tu alespoň tři hlavní vítěze. Portrétní karikaturu vyhrál H. Beuster ze Španělska (přijel osobně z Kanárských ostrovů) před dvěma Italy. V kategorii sportů B. Dimitrov z BLR (2. SSSR, 3. Turecko) a v prestižní povinné kategorii P. Botezatu z RSR (2. Itálie, 3. SSSR). Jedenadvacet — oko bere. Ale z 21 vystavujících čs. účastníků oproti minulosti nebral letos cenu nikdo. Tak jako u několika západoevropských „velmocí“ se naše „representace“ skládala z druholigových, ale spíš divizních „hráčů“. Z kreslířů, kteří se aspoň jednou umístili v „Emilovi“ jsem našel jen L. Kotru a M. Plotěnou, z trochu zvůnějších jmen pak už jen V. Linka a chcete-li pak M. Vaneka, J. Pospíchala či M. Lipovského... Ale objevil jsem mezi 60 obrázky našich autorů

i kresby mně zcela neznámých kreslířů, zřejmě z „rekreačních je denáctek“, kteří se ještě nezúčastnili tuzemského „Emila“, zato věří v zahraniční úspěch. Odměnou jim budí účastnický diplom s vůní jižního moře, ten posílají z Ancony každému.

V „stadionském Emilovi“ získává každý autor tenký katalog v němž najde své jméno na seznamu účastníků. To je, myslím, jediný větší nedostatek, který Ancona má, bez katalogu s otiskem vítězství práci to není ono. Druhým problémem je neúčast zahraničních vítězů. Výrozu měl jsem, že o cenách rozhoduje čtyřlenná jury až před slavnostním vyhlášením a není tudíž čas nikoho zvát. Kdo to riskne a přijede „naslepo“, může jen doufat. A kdo nepřijede a vyhraje — má smůlu. Takových byla většina, zvlášť proto, že se těžiště účastníků velkých soutěží přesouvá jednak na východ (exploze výborných sovětských, zvlášť pobaltských, ale i rumunských a bulharských karikaturistů), jednak do vzdálených rozvojových zemí. A tak jsme na výstavě poznali „staré známé z Emila“ Javada z Iránu, Postruzina z Austrálie, Turka zn. CEM a Crisana z Rumunska, ale i další řadu sovětských a tureckých autorů — vonělo to tu však i větší exotikou: Senegal, Čína, Filipíny, Japonsko, N. Zéland, Kolumbie, Ekvádor, Indie, Peru, Tanzanie — tuto afickou zemi ovšem reprezentoval autor dvou olejů (!) na téma „low“, v nichž nebylo po vtipu ani stopa. Ale nějak se přece začít musí...

Ještě malý průzkum mezinárodní popularity sportovních hvězd, tak jak jej nabídlá kategorie portrétů — nejvíc bylo (inu itálie) Maradonů, Gullitů, Tombů a Bordinů, ale právě tak častí byli Tyson, Johnson, Grafová, Piquet, Joynerová-Griffithová... Z našich sportovců jsem objevil Zelezného, zajímavý, byť hrozně nepodobný byl Mečíř (P. Jakubec).

Přestože vim, že si dá „Il Presidente“ G. Mestichelli tento článek přeložit (protože na Anconu v titulu) musím končit mírně kriticky. Ancona je určitě velkolepá (kam prý se na ni hrabou v Bordighere, Tolentinu i samém Montreálu), avšak přináší to problémy s kvalitou. Dobrou třetinu obrázků bychom v Praze na výstavu nepustili prostě z estetických důvodů. Přemíra kreseb pak pro laika znamená neprehlednost — jen zkuste spočítat, jak dlouho byste si prohlíželi 1200 kreseb, kdybyste každé věnovali pouhé čtvrt minuty — 5 hodin! Také pokud jde o ceny a diplomy, jsou originálnější než v Anconě.

Ale pojďme zpátky na banket. Slavnost už skončila, lidé se objímají, loučí. Naše auto znovu podjelo Alpy, jsme zase v Praze. Další soutěž o „Emila“ Stadiónu se připravuje. Těch 120 obrázků, které uvidí návštěvníci výstavy v CSSR, je jen desetinou počtu z Ancony. Věřme však, že z nich budou mít stejnou radost.

IVAN HANOUSEK,
ANCONA (Itálie)

Snímky: autor

né noze“. Se ženou (na dolním snímku) jsme až do spodní Itálie dorazili ne Saabem, kterého Marie propaguje na zádech, ale za vlastní peníze vlastním Žigulíkem (šlo o licenci fiatu!)...

...a také bez dětí (museli jsme je nechat u babiček - jinak bychom "za čáru" nemohli) prožili jsme si slavnostní večer "Umor e Sport" s vyhlášením výsledků. Bylo uděleno 36 cen, aniž by však něco "brali" naši karikaturisti (21 jmen) a hlavně jsme mohli po dlouhé hodiny procházet halou s tuctem stovek kreseb! Šedesát vtipů bylo od Čechoslováků! Jejich jména a spoustu detailů o celé akci najdete v reportáži, kde jsme byli za poněkud cizokrajnou atrakci... Katalogy i odznaky Emilů si itaľští kreslíři rychle rozebrali a my jim přidali i adresy k pozvání na další ročník mezinárodního Emila Stadiónu. Ale o tom se dočtete v článku.

Co dodat dnes, kdy už žádný cenzor nečíhá? Vlastně toto ani moc nebude... I když nám prezident festivalu doporučil místní interhotel, zvolili jsme mírně omšelý hotýlek u moře, jehož povahu prozrazovala plastická srdíčka na klíčku od pokoje. Ne kvůli těm srdíčkům, ale kvůli naší peněžence. Samozřejmě jsem v Praze dostal jako externista honorář za text s obrázky, ale tu dálnou cestu a pobyt to uhradit nemohlo. Jenže, kdo pamatuje, pro výdělek se takové *hobbyvýlety* s ponocováním v autě nedělaly. Když jsme se na cestě do Prahy probudili kousek od Benátek na pobřeží, zjistili jsme, že jsme v plážovém ráji *Lido di Jesolo*. Bylo jaro a tedy ještě před sezónou - přesto nás to tam okouzlo a hned další (už svobodný!) rok jsme tam vyrazili v létě (opět autem, ale s oběma kluky) na dva týdny.

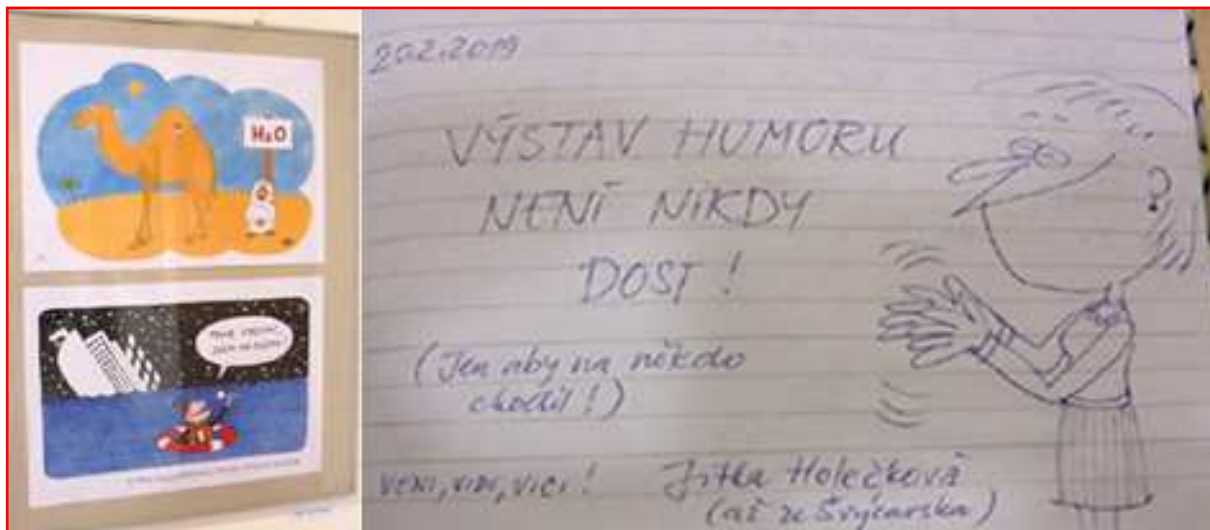
A co hlavně - tehdy jsme už pilně vydávali pro karikaturisty dva humoristické časopisy, pro redakci a Malostranskou Besedu jsme připravovali nový ročník Emila Stadiónu. Byla to doba naděje a radosti z práce - díky za to! A něco o tom, co dalšího se před těmi 30 lety kolem listopadu 1989 ve světě kr. hu. dělo, zase v 2. díle seriálu v příštím čísle GAGu. (IH)

Z fotoarchívu / **Jedenáctka Stadiónu** - kreslený humor na sportovní notu

Věřte nevěřte, bylo jich opravdu jedenáct. Přepočítali jsme je dvakrát - souhlasí to. Na vernisáž výstavy dorazili všichni, taková to byla doba! A tak slušné byly i honoráře, které karikaturistům ze sportovního týdeníku chodily. Čtyři přijeli z východních, jižních i severních Čech, i když tvrdé jádro bylo z Prahy. Ve foyeru Malostranské besedy, kde se tento už 68. Salon kresleného humoru konal, neváhali na Mikuláše 1978 zalehnout *Jiří Slíva* a *Václav Johanus*, podřepnout *Aleš Lang*, *Milan Lipovský* a *Miroslav Barták*. Nahoře, též zleva, se založeným rukama - jak se na sportovní mužstvo patří - stojí *Jan Vobr*, *Jiří Vaněk*, *Jaroslav Došťál*, *Emil Šourek*, *Dušan Pálka* a *Jan Hrubý*. Dva z nich už zemřeli, dva s vtipy asi skončili. Hrubého, Bartáka, Slívu a Johana jsme zrovna shlédli v dokumentárním filmu z roku 1977, o němž **píšeme jinde**. Před čtyřmi desítkami let se ještě hýbali velice čiperně. (red.)

Sucho na „osmičce“ už vyschlo

Na prověřené štaci v Praze 8 proběhla unijní výstava na téma **Sucho**. Vláška humoru tématicky standardní, formou nadprůměrná u většiny autorů. Z autorek se, dle povzdechu diváčky v pamětní knize, zúčastnila pouze jediná kreslířka Jitka Holečková, která to má paradoxně (nejen do Libně) nejdále. Sama při své únorové návštěvě projevila zápisem přání, s nimž lze jen souhlasit. Výstavy v Libni mají volný vstup po většinu času všedních dnů. (JanKo)

Snímky: **Jan Koutek**

PekKelníci v Ratajích nad mokrou Sázavou

Zveme vás na společnou výstavu kresleného humoru dvou autorů, **Tomáše Pekárka** a **Romana Kelbicha**, která visí od 4. května v **Galerii Chodba klubu "14"**. V jejich tvorbě najdete

jak kreslené vtipy, tak karikatury nebo komiksové stripy.*)

Jejich náměty jsou různé, od laskavých zvířecích vtipů až po politickou satiru. Oba se narodili v dubnu, jsou členy České unie karikaturistů, přispívají na web *Tapíra* a oba mají rádi komiksy. Jejich společným zájmem je také rocková muzika.

Přijďte se pobavit jejich **Pek-Kelně** vtipnými výtvoři (**viz autportréty**).

(Zve **Ota Kmínek**)

*) Do kdy je "vtipná výstava" k vidění se GAGu nepodařilo z Kmínkovy komunity vykomunikovat...

Červen a červenec s Nepraktou

Červnová pozvánka zavede návštěvníky do jihomoravského **Kyjova**. Od **6. 6. 2019** po celou turistickou sezónu se v galerii na náměstí v budově radnice může obecnost pobavit Nepraktovými vtipy o víně a moravském folklóru. Protože z Kyjova pochází prezidentka OHZ (mezinárodní ochrana hospodářských zvířat) Marcela Freiová, bude výstava doplněna i kresbami vztahujícími se k ochraně přírody.

"Procházka českými dějinami s Jiřím Winterem Nepraktou" – to bude název i náplň výstavy, zahájené **27. 6. 2019** v **Kosmonosech** v tzv. Loretě. Potrvá rovněž po celou turistickou sezónu.

A ještě nakousneme **červenec**: Festival kresleného humoru ve **Františkových Lázních** počítá od **8. do 13. 7. 2019** s výstavou soutěžních kreseb na kolonádě a bude letos obohacen o společnou expozici tří různých postav české karikatury: **Vladimíra Jiráňka, Jiřího Slívy a Jiřího Wintera**. (red.)

Jak tomu bylo "na Nepraktovi" v Opavě:

O opavských **"Cestách ke štěstí"** jsme psali minule. Dnes dodáváme pár obrázků z místa. **Vlevo** nahoře postává před reklamním panelem dramaturg Festivalu **Petr Rotrekl** s reklamními předměty k Nepraktově výstavě. A jak vidíte dole, Winterovy osvědčené nahotinky lákaly svými něžnými zadečky místní občany na plakátech, na obálce festivalového programu (viz vlevo) i v kulturním přehledu na duben.

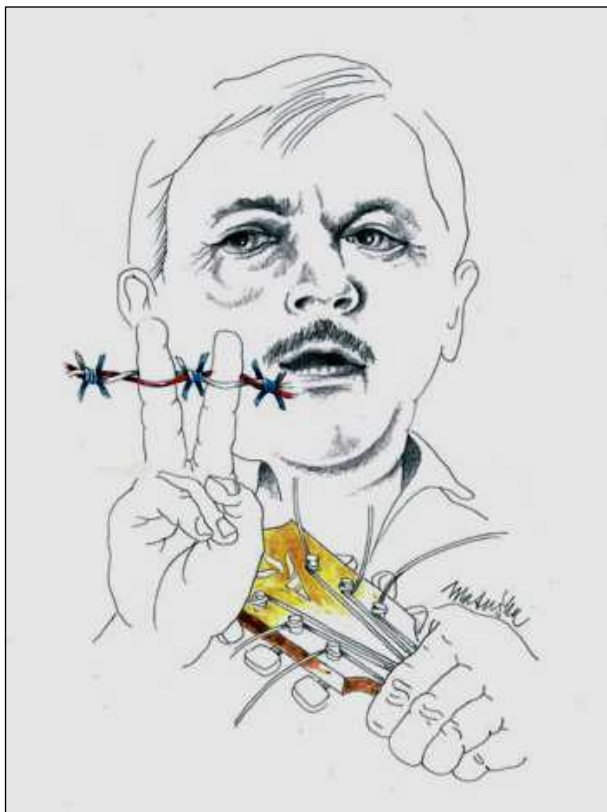
Publikum (viz foto vpravo) si vyslechlo koncert a úvodní řeči a pak už se mohlo věnovat velké výstavě, občerstvení a dobrému vínu. (JK)

U Káji Saudka v pracovně...

Další výstava!

Takto to tedy u Káji na stěně nevypadalo. Ale jsme na **Saudkově** výstavě u **Ginger a Freda**, který je od podstrahovského domku na Palatě docela vzdálen - až za řekou. A ty obrázky opravdu vznikly u Saudků dole na jeho stolku, jeho dcera (**na snímku**) to zaručuje. Na jejich nákup zapomeňte. Ale na výstavu si uspořte! (G)

Výstava v Kostelci nad Orlicí

Matuška: nejen tužka. Je to fuška...

Pavel Matuška už chystá katalog k výstavě. Víme proto, že: Vystaveno bude (možná) cca 140 obrazů, cca 30 portrétů osobností, cca 15 dřevorezby. Bude to bilanční kolekce - trochu jako retro, ale v katalogu této výstavy mají být především obrazy (a portréty), které vznikly od roku 2015 (to vyšla jeho druhá kniha) až do dneška. Rozměrem i úpravou má být Pavlův výstavní katalog stejný jako jeho *Usmívání 1* a *Usmívání 2*, takže takové „*Usmívání 3*“, ovšem hubenější - a prý také jen v polotuhých deskách; prozradil na detaily vždy pečlivý trebechovický autor...

Možná, že na výstavě a též v katalogu bude k vidění i **Karel Kryl**.

(Viz **vlevo**!)

Anebo spíš další nový **akryl**?

Třeba tento nazvaný: „**Hola, Češi, Země!**“

(Viz **dole**!)

Pozor - to není Oreb!

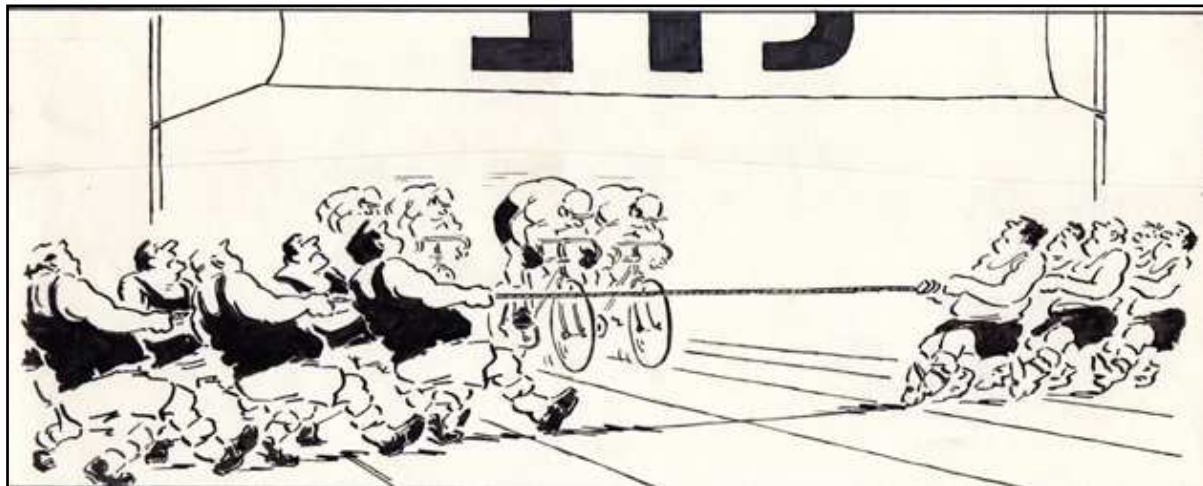
Praotec Čech teoreticky mohl doplout k ostrovnímu Řípu na prastaré praslovanské praveslici. Ale opravdu jen teoreticky. Jen pokud vezmeme v úvahu, že teoretici humoru tvrdí o podstatě žánru, že je to „vybočení z normy“, které budí veselí. Dovesluje tento Matuškův *Praotec* ze středního Polabí i proti proudu Orlice - až na letní výstavu v Kostelci?

Moudřejší budeme později. Výstava začne teprve **6. 7. 2019** - a potrvá docela dlouho...

Návrat ke kořenům

„Sport? Sport!“ To je název výstavy více než 60 vtipů o sportu a sportovcích, která se představí od 24. května do 23. července v Paláci YMCA v centru Prahy. Je to skvělé přihlášení k tradici slavné soutěže o *“Emila Stadiónu”* z 80. let minulého století, která tučt let prezentovala nejprve domácí a pak i zahraniční špičku autorů kreslených vtipů na sportovní téma. Ceny vítězům předával legendární *Emil Zátopek*. První z nich obdržel *Dušan Pálka* (viz obrázek níže!)

Zakladatel soutěže *Ivan Hanousek* uspořádal i několik výstav proslulé *“Jedenáctky Stadiónu”*, kreseb významných českých karikaturistů na toto téma v Malostranské besedě. Zde také Hanousek založil Českou unii karikaturistů, která nyní pořádá výstavu *“Sport? Sport?”*. Týdeník *Stadión* vydával ČUV ČSTV sídlící právě v budově zabrané YMCA. Výstava v přízemní pasáži budovy v ulici Na Poříčí 12 bude volně přístupná denně od 8 do 20 hodin, vstup je jako vždy zdarma. (r)

Slíva vystavuje “Jazz pro oči”

Od 15. května se v rámci jazzových dnů *“Hranice 2019”* otevírá výstava grafiky *Jiřího Slívy* a vydrží v galerii na Pernštejnském náměstí v Hranicích na Moravě až do 7. června 2019.

Neprakta v Knížecím domě

Galerie *“Knížecí dům”* v Moravském Krumlově má otevřeno po sedm dnů v týdnu, v sobotu ale jen dopoledne a v neděli pro změnu odpoledne. *“Léto s Nepraktou”* si tak mohou užívat nejen maminky z obrázku, ale i jejich dítká. A kdo zná Nepraktu, ví že na své si přijdou i všichni tatínci.

Text: *“Já si z jeho vysvědčení nic nedělám. Všichni géniové byli prý v mládí blbí.”*

13. 5. – 31. 8. 2019

VÝSTAVA VTIPIŮ

GALERIE KNÍŽECÍ DŮM

LÉTO S NEPRAKTOU

Já si z jeho vysvědčení nic nedělám. Všichni géniové byli prý v mládí blbí.

Mediažurnál č. 1 / 2019 (plus cosi navíc)

MŽ č. 1 zaplnil svými vtipy na médiatémata *Vojta Vhrsti* - a to až po okraj. Fakt jsme jich napočítali celkem čtrnáct! Vypadá to na přinejmenším pětiletý rekord. Jak je v poslední době zvykem, grafik Mediažurnálu doplnil textový medailonek o osobě a díle karikaturisty (vyšel v minulém čísle e-GAGu) jeho obří fotkou (viz na příští stránce GAGu stránka z časopisu - ta **uprostřed!**). Na obálku vybrala redakce z nabídnutých barevných kreseb jeden beze slov: *TV-vtip s páskami přes oči a pusu... A jéje...?*

Protože jsme objektivní, tak stejně jako v jiných případech musíme teď zaregistrovat špatné redigování též na *“domácí”* půdě. Sice ne přímo v e-GAGu, ale právě ve výběru kreseb do Mediažurnálu, kde sice *Vhrsti* je představen medailonkem a ukázkami skutečně poprvé, jenže... Pár jeho kreseb členové Syndikátu mohli ocenit už o pět let dříve, kdy jsme vybrali do

čísla vtipy od velké skupiny autorů. Ve čtvrtém kvartálu roku 2014 tak vyšly čtyři Vojtovy barevné kousky na vnitřní straně obálky MŽ (**viz stránka vpravo**). A pokud máte po ruce

lupu, najdete mezi nimi vpravo dole i vtip beze slov, který nyní v čísle 1/2019 zdobí obálku (**na reprodukci je ta stránka vlevo**). A na druhé stránce se opakuje i další vtip z tehdejší Jurikovy "čtverylky" (je to ten s **červeným** nosem klauna).

Protože za prvotní výběr kreseb pro redakci Mediažurnálu je odpovědný G-

men, je jeho chybou, že si na někdejší zařazení do stejného časopisu nevzpomněl, v hlavě to nepodržel a zrovna tyto dva vtipy včas ze zásilky neeliminovat... Ale nedivíme se, že i grafikovi se líbily nejvíc. Omluva je tu proto určitě na místě!

Že je **Vhrstič** intelektuálně zdatný a proto umí třeba aktuálně reagovat na ony notoricky hloupoučké novotvary přebírané politiky nejspíš od maminek žvatlajících takto na internetu, potvrzuje právě jeho vtip na takové zdrobněliny. (**Viz kresba vpravo!**)

Tak tedy - ať ti srdíčko jde naproti co nejdéle, hošíku. (IH)

Reprodukce: archiv Gagu
Kresba: **Vhrstí**

Věřili byste tomu?

Na snímku z roku 2014 vidíte fotoportrét **Jiřího Šrámk**a, jako účastníka jakési *Maxiautogramiády* konané tehdy na pražské adrese Mánesova č. 54. Jelikož jsme v redakci žili v domnění, že autor už je dávno mimo náš svět, bylo překvapující, když nám **Jan Koutek** prozradil, že v centru metropole opravdu potkal takto vyhlížejícího Šrámk a ten potvrdil, že je opravdu tím naším kolegou a že dokonce stále kreslí! Protože zmíněnou akci (**viz snímek**) pořádal známý **Vrátě Ebr**, je pozoruhodné, že nás v mylném domnění o zesnulém Šrámkovi ponechali abonenti GAGu jako je **Sláva Martenek** a další, kteří ho jistě znají...

Šrámkovi se omlouváme za domnělé parte. To jsme sice konkrétně nijak nešířili, ale v různých statistikách či aktivitách jsme ho už mezi živoucí karikaturisty nezapočítali. Věříme, že se mu díky našemu omylu (a známému rčení) bude lépe a déle žít, než nám ostatním. A pokud nám sdělí svou e-adresu, rádi ho zařadíme mezi pravidelné abonenty našeho magazínu!

Humor jako obranný mechanismus?

Psychoterapeut **Milan Studnička** k sebevraždám sportovců: "Mám klienty, kteří mají humor jako obranný mechanismus před napětím. Což je hodně ošidné - člověk má tendenci věci zlehčovat, zesměšňovat, dělat si vtipky. Ostatní ho vnímají jako veselého, ale on je uvnitř velmi smutný. Vezměte si, že spousta herců-komiků byla depresivně laděná a rozbitá."

Spor kolem bezvaječného vůdce

V Respektu č. 18 (z 5. 5. 2019) se napůl-japonský šéf správných Čechů Tomio objevil nikoliv jako tzv. chlap „s koulema“. Naopak. Jelikož však šlo o velikonoce, tedy spíš „bez vajec“.

Šlo o ilustraci k jeho výroku *“Také jsem zkusil obarvit vajíčka v cibulových slupkách. Jak to děláte vy?”* do stálé a letité rubriky *„Uplynulých sedm dní očima Ivana Lampera“*. *“Je tohle coming out, nebo jen pan předseda nezná české tradice?”* komentoval kdosi vzápětí na twitteru omyl šéfa českých neonácků co do pohlavního rozložení sil na vajíčkářky a pomlázkáře..

Autorem kresby je samozřejmě **Pavel Reisenauer**, jehož výtvarné schopnosti lze kvalifikovat jako “o tom žádná”. Shodou okolností

jsme do tohoto čísla již před touto “událostí” zařadili zrovna jeho kresby z obálky v rubrice **“4x”**. Ale zajímavé je, že se na webu kolem kresby rozvinula diskuse - vlastně polemika - dvou velmi názorově podobných skupin čtenářů - a ukazuje se, jak nedávné globální spory o karikaturu tenisové **Sereny W.** apod. mají i u nás stejný základ - řada příslušníků mladé generace překvapivě vůbec netuší, co je hlavním rysem karikatury - a tudíž její úžasnou předností. A pletou do toho - od rasismu po jakousi korektnost - lecos nepatřičného. Jedním z diskutujících je i **Michal Zlatkovský** a jelikož nejznámější ruský karikaturista se jmenuje **Mikhail Zlatkovskij** (tak se to prý píše latinkou) museli jsme si ověřit, zda třeba nejde o synka tohoto výtvarníka, velmi ostrého satirika. Takže:

Ten náš český **M. Z.** je původem z Brna a patří k takové silnější generaci Brňáků, co jsou nyní v online světě viditelnější. Dělal krátce i v *Respektu* a teď dělá v *iRozhlase* (co to je?) a odvádí tam prý dobrou práci. Své slovo řekl hned na začátku polemiky šéfredaktor **Erik Tabery** i jeho zástupce **Marek Švehla**. A své názory na tuto kresbu - tedy spíš na spor nad ní projevila i další novinářská „star“ s pravděpodobně slušným smyslem pro humor **Petr Kamberský**. Více o tom je na respektovém FB, kam se však člověku jaksi těžko dostat...

Radek Steska pro Mediažurnál...

Dalším autorem, kterého jsme požádali o pár obrázků na téma **média** pro výzdobu čtvrtletníku Syndikátu novinářů ČR, je zlínský učitel, pro nás však především pilný a plodný karikaturista **Radek Steska**... Jak víme, kresby do Mediažurnálu mohou být starší, již úspěšně publikované, ale právě Radek je živým důkazem, že když jde o hobby, je autor schopen vyrobit rychle i řadu nových kusů. Ačkoliv nejde o zázračně vysoké honoráře, na dnešní poměry je ten požadovaný tucet kousků po pár stovkách (rovná se pár tisícikorun) vlastně docela přitažlivý motiv.

Kresba: **Radek Steska**

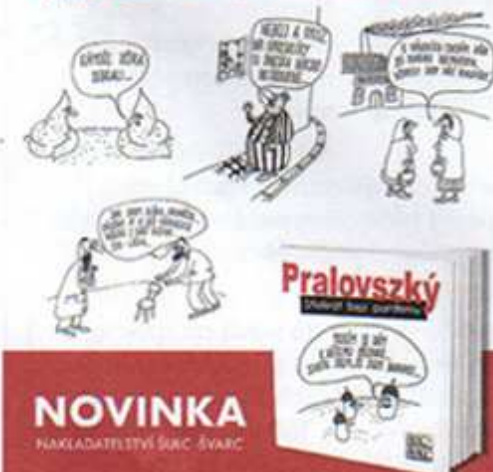
Komici chtějí rozesmát Prahu (ale hlasem, ne kresbou!) 5. ročník festivalu Comedy Praha se koná v kostelíku Na Prádle 17. a 18. května. 17 českých a slovenských komiků a komiček představí postupně až dvacetiminutová představení v

žánru *stand-up comedy*. Lákat má účast slovenských hostů, ale ani jejich, ani česká jména nám želebohu v redakci neříkají zhora nic... (g)

Pralovszký

Stokrát bez pardonu

Kniha humoru, který se nezastaví před ničím

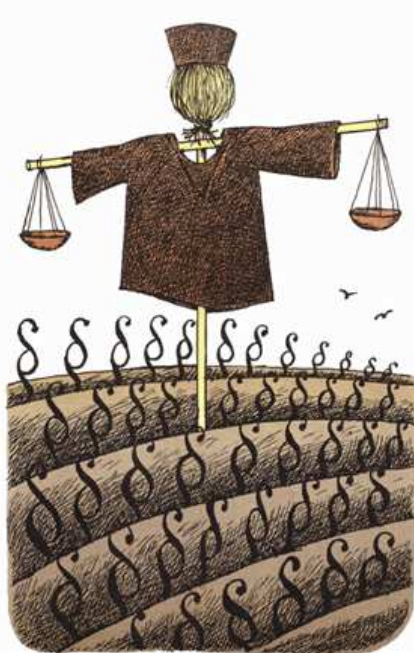
NOVINKA
NAKLADATELSTVÍ ŠULC – ŠVARC

Borek Pralovszký vydal u renomovaného vydavatelství Šulc – Švarc novou knížku vtipů. Pokud to půjde, získáme pár výtisků a zasoutěžíte si.

RADOVAN RAKUS

Dvakrát o *sorrácích*: Vlevo nová kniha **Borise Pralovszkého** (další - dělá ten člověk něco jiného než vydává své knihy?) slibuje jen vtipy a k tomu autogramiádu na výstavě *Svět Knihy* - ale tu už jsme v GAGu promeškali. Vpravo barevný vtip **Radovana Rakuse** z dubnového čísla *PrDeLního* časopisu pochází z Měsíce. Inu; Sorry je přece měsíčník. (red)

Vernisáž 1. 8. od 18 hodin
ZELENÝ DOMEČEK, Tyršova 345, Police nad Metují

Slíva už straší nad Metují

Pořadatelé z Police nad Metují si pro pozvánku na výstavu Jiřího Slívy vybrali totiž obrázek s justičním strašákem. Konečně právě pozoruhodně genderově znovu obsazený post ministra spravedlnosti k tomu vybízí. Že bude kulatá paní Benešová úspěšnější než její věchýtková předchůdkyně Válková - obě za ANO - nelze zaručit... Je však naděje, že rameno spravedlnosti bude spravedlivě vážit - nikoliv dámské kilogramy, ale jen úrodu na poli paragrafů... **(viz vlevo!)**

Do 1. srpnového dne je daleko, takže v *Zeleném domečku* na vernisáži budou pořadatelé moudřejší a návštěvníci výstavy třeba veselejší.. (red.)

"Fringe" humor v Malostranské besedě

Vernisáž výstavy **Máj lásky čas!** proběhla 7. 5. na významném místě. Zpravodaji nedovolil fyzický stav osobní účast a tak byl odkázán na internetovou prezentaci, ta dokladuje péči Kelbichovy tradiční dokumentace průběh. V počtu asi čtyřiceti návštěvníků - z poloviny autoři, členové unie s rodinnými příslušníky, a dále kulturní přátelé. Úvod měli výboři, a nechyběl ani muzikus Kocůrek s kolegou, tradice v mnoha směrech dodržena, žel i s přístupností výstavy pouze hodinu před večerním představením. V květnu jsou označena většinou jako *fringe*, vysvětlují si "*na okraji*", chci doufat, že se tak neděje i s kresleným humorem. (jk)

Týdeník Student vycházel ani ne 3 roky. Měl ve svém krátkém ale dramatickém životě dva různé "polačasy". Byla to dobrá léta pro žurnalistiku a pro mne zcela zásadní část života - pět let působení na novinářské fakultě. Překrývalo se to! Na fakultu mne přijali (na třetí pokus) v říjnu 1964. Student č. 1 vyšel v říjnu 1965. Obdobně jsme i končili. Student na podzim 1968 a já na podzim 1969. Ve Studentovi jsem publikoval od samého začátku (první recenze se týkala časopisu *Tvář* a vyšla v "nultém" čísle). Postupně jsem měl možnost stvořit pro časopis celé dvoustrany. S *Jardou Veisem* jsme tam dokonce psali celý seriál o studentských hospodách. Na knihu **Petra Feldsteina** (pamětník) a **Tomáše Libánka** (historik) jsem byl dost zvědavý. Vždyť to byl jediný časopis, který skončil vlastně hned po srpnovém konci krátké polednové oblevy. Byl přece hlavní příčinou, proč sem vtrhly Kremelské tanky - říkalo se! (IH)

O tom všem se píše v knize, která je zajímavá jak střídáním textů obou autorů, tak spoustou obrázků a autentických článků. Doporučujeme! Ale teď jsme na půdě magazínu GAG a na zadní obálce přebalu je vtip od **Vladimíra Renčina**. Jak to bylo s Mirkem ve Studentu, tomu se věnuje *Feldsteinova* kapitola o **Petru Krulovi** - novináři, který Mirkovi pomohl k otištění prvního vtipu...

PETR KRUL A VLADIMÍR RENČÍN

V jednotlivých ročnících na žurnalistice bylo v té době v každém ročníku jen velmi málo studentů. V našem například dvanáct. Někteří navíc v průběhu studia odešli, pak ale naopak přibyli tři zahraniční posluchači. Rekord však drželi ti naši kolegové, kteří začali studovat dva roky před námi. Nejprve jich bylo pět, jako v Poláčkově. Pak dva odpadli. Zbyla trojice Zdeněk Bouček, Petr Krul a Jaroslav Michal-kovič. S prvními dvěma jsem se skamarádil už na zemědělské brigádě v Horní Vsi u Františkových Lázní v roce 1960. Ten třetí, rodák

z Ostravy, na této brigádě nebyl a na fakultu se pak dostavoval jen sporadicky. Ani nevím jak, a jestli vůbec, ji dokončil. Pokud ano, tak patrně v jiném režimu než jako posluchač denního studia. Na přednášky a na semináře chodili totiž Petr a Zdeněk zpravidla ve dvou.

Oba byli výborní studenti a velmi talentovaní novináři. Což také v budoucnu potvrdili. Zdeněk v rozhlase, Petr v televizi. Petr Krul, který byl skvěle vybavený i jazykově, měl hluboké literární znalosti a také překladatelské ambice, se už tehdy mimo jiné výrazně zabýval rozeřvanou osobností Edgara Allana Poea. Pokoušel se například, a velice zdárně, také o překlad jeho nejznámější básně Havran.

Petr byl o dva roky starší a patřil spolu například s Karlem Šmídem, Michalem Novotným, Jardou Šmídem, rovněž spolužákem z ročníku, jenž ovšem nebyl s Karlem příbuzný, do okruhu mých nejbližších kamarádů. Já do jeho nejspíš také. Když se v létě 1965 přiblížil termín Petrovy svatby, která se konala v Hradci Králové, zeptal se mě, zda bych na ní nemohl fungovat jako šofér. Svoje auto jsem tehdy samozřejmě neměl, jezdil jsem s otcovým. Na rozdíl od něho jsem už byl držitelem řidičského průkazu. Petrovi jsem řidičské služby samozřejmě neodmítl.

Tuto svatbu mám spojenou se dvěma silnými zážitky. Cestou z Prahy do Hradce jsem za Novým Městem nad Cidlinou zaplatil svou první pokutu, a to ve výši 30 Kčs za rychlou jízdu v obci. Druhým, daleko významnějším a příjemnějším, bylo, že mi Petr Krul představil svého nejbližšího kamaráda, spolužáka ze základní školy. A také nepostradatelného druha v náruživém rybaření Vladimíra Renčina.

Zatímco já jsem svatebčany vozil, on je zvěčňoval. Mirek, jak Vladimírovi Renčínovi říkali jeho nejbližší přátelé, pracoval coby svatební fotograf velmi svědomitě. Já jako šofér ostatně také. Oba jsme pak byli účastníky hostiny v bytě Petrových rodičů, kde Mirek rovněž poctivě fotil. Na několika jeho snímcích jsem byl také já. Ty mi pak poslal. Z jednoho dokonce vystříhl mou jedenadvacetiletou

hlavu s vousy, jež jsem tenkrát nosil a které na mém tehdy ještě skoro dětsky vyhlížejícím obličejí vypadaly jako nalepené. Hlavu mi zakomponoval tak, že byla součástí pro mě velmi lichotivého kresleného vtipu. Byl jsem na něm totiž představou ženy, která se nacházela se na pustém ostrově.

Kresbu jsem od počátku chránil jako oko v hlavě. Byla pro mě čest, která narůstala s tím, jak se Mirek Renčín stával stále populárnějším a úspěšnějším, že se mnou takto zabýval. Občas jsem se tím i pochlubil. Jednou se však té koláži zmocnilo jedno z mých dětí, nevím už které. A to mou hlavu na Mirkově kresbě celou začmáralo. Od té doby ji přechovávám v takto „vylepšené“ podobě.

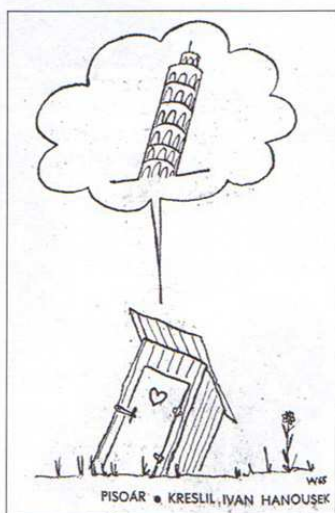
I později jsme o sobě věděli. Občas jsme se i vídali. Po roce 1989 jsem s ním udělal i několik rozhovorů a Mirek mi každý rok před Vánocemi posílal své novoročenky. To, jak jeho kresba dopadla, jsem mu však nikdy neprozradil.

II. KAPITOLA

Skoro proti všem

Kresba Vlasty Zábranského (Student 8/1965, 1)

(Student 13/1965, 8)

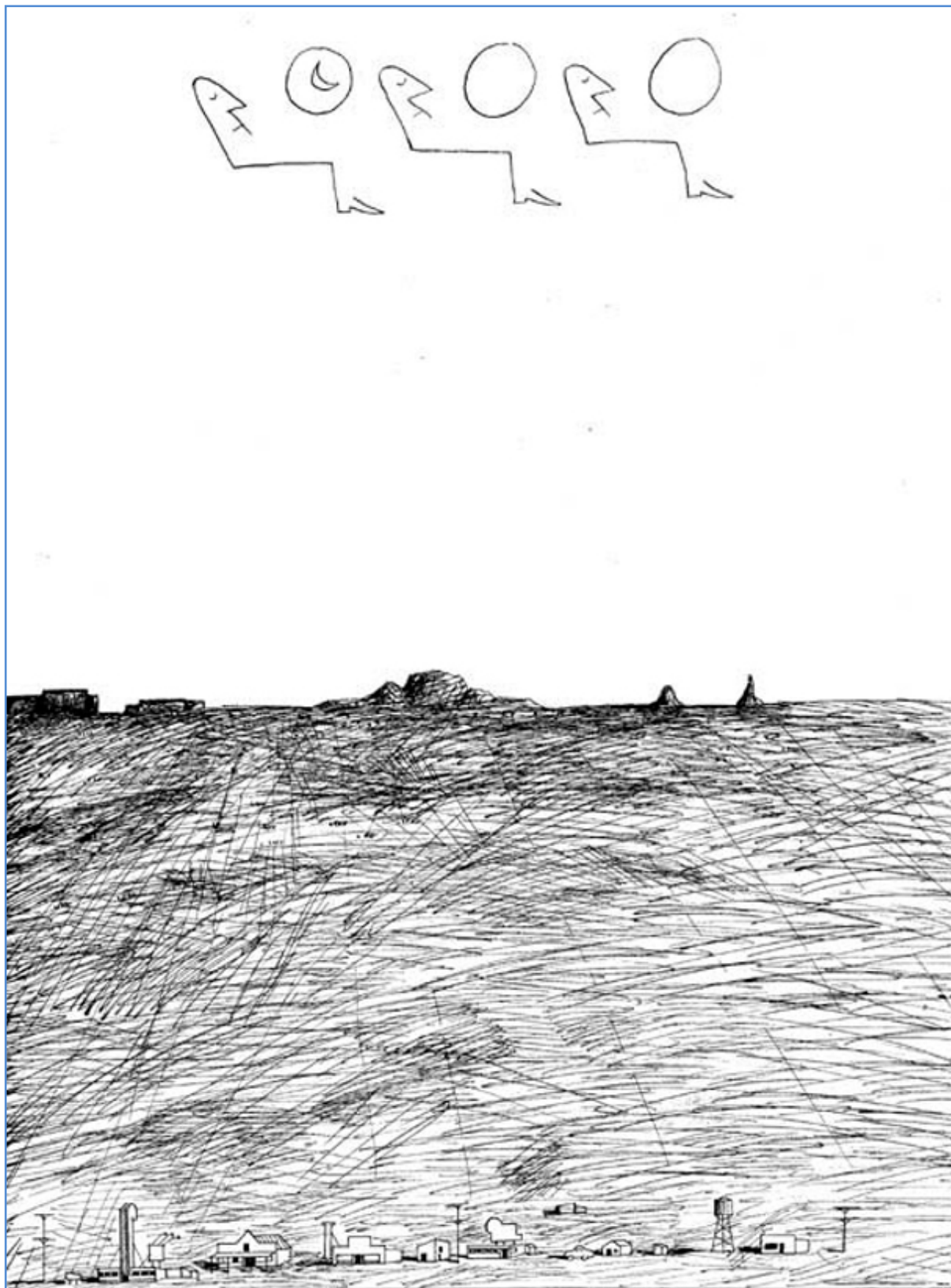
Pasáž z uvedené knihy tu vidíte proto, že se všímá též “života a díla” **Vladimíra Renčina**. Nejen kreslíř, ale i výše jmenovaný spolužák **Zdeněk Bouček** z rozhlasu už jsou mrtví, na dubnové prezentaci titulu nakladatelstvím *Grada-Cosmopolis* jsme mohli vzpomínat i na další kolegy z pražské redakce, co už svět opustili, jako byl **Pavel Kohn**, **Vladimír Petřík**, **Mirek Klomínek**, **Saša Kramer** a **Hanka Vondříchová - Neborová**... A také **Karel Šmíd**, jehož otec byl významný karikaturista a výtvarný pedagog, jak jsme už v GAGu zaznamenali... V nové knize je tolik jmen a většina jich už přijít nemohla. Z přítomných jsme si zavzpomínali s knihologem **Alešem Zachem**, fotografem **Pavlem Diamem** (tvrdí, že **Jiří Vaněk** z Hlinska žije a maluje), také s **Hankou Kolářovou**, ženou v knize často vzpomínaného **Michala Novotného**, Petrova kolegy z ročníku a mého šéfredaktora (i kolegu) od Junáka přes Stezku, Československou televizi až po Český rozhlas. **Ivan Hanousek**

Jsme v e-GAGu a tak zpět k naší věci:

Nejen **Vladimír Renčín** publikoval vtipy ve Studentovi. Také **Vlasta Zábranský** (viz vedle nahoře) **Jan Bernat** (viz zadní strana obálky!) a dokonce autor tohoto textu (viz “Pisoár”) v prvním ročníku novin - všechno jsou ukázky vybrané z knihy “**Skoro proti všem**”. (ih)

Dva světy v jednom. Kdo někdy letěl nad noční krajinou, ocení tento geniálně vyjádřený kontrast mezi světem pod letadlem a světem (zvláštní komorou) na palubě *aeroplánu*.

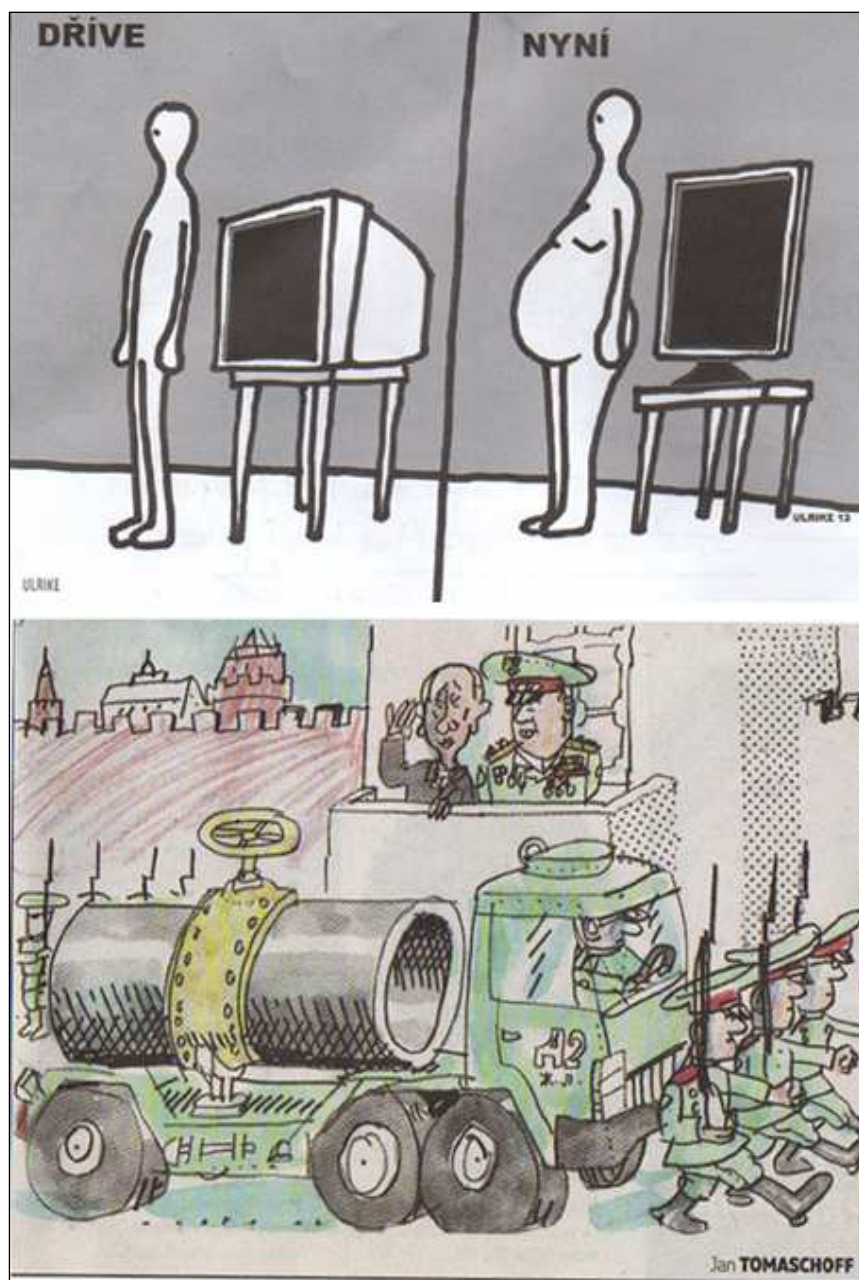
Saul Steinberg nejen letěl, ale vnímal skvěle ten kontrapunkt. Jen místo dlouhých vět filosofa použil svého daru - mistrovsky jednoduché kresby. **Slov tady netřeba.**

Pardon!

V minulém e-GAGu se v této Galerii objevila omylem **podruhé** tatáž kresba „*Dancing Couple*“.

Dnes je GAG tak přeplněný, že není moc času na dlouhá sdělení. Proto o obou našich stálých reprezentantech (ČR a SR) na pultech novinových stánků sdělujeme jen pár údajů - a z každého výtisku tu vybíráme po obrázku.

Aprílové vydání měsíčníku **Sorry** k nám dorazilo s čarodějnicemi až posledního dubna; přesto děkujeme a čtenářům hlásíme, že má 32 stránek, několik dokonce plnobarevných a obálku čísla 4 vyhotovil **Setík**. Jak však vidíte vlevo nahoře, vybrali jsme tentokrát dílo o dvou fázích jednoho života od "**Ulri-ke 13**". Asi proto, že nejde o vtip zcela černý, ale věcně šedivý.

Vtipů je tentokrát v čísle 39 - plus desítka "předválečných" - rozumí se tím rubrika "Sorry před lety". Jak na jiném místě vzpomíná jeden z šéfredaktorů - bylo to v březnu 1992 - a "*kdyby mi tehdy někdo řekl, že v březnu 2019 budu psát tyto řádky, považoval bych ho za naprostého blázna. Bylo to něco pro mne nepředstavitelného.*" Obdobně to asi mohou cítit oba Vicové nad Bumerangem, který se fakt vrací. Nejspíš nejen proto, že dobré bumerangy to tak umějí, ale spíš proto, že *Fedorova* "zavilost" opět zvítězila nad leností a nepřejícností...

Bumerang číslo 8 jsme pečlivě prolistovali, spočítali, že má obvyklý počet 8 stránek na novinovém papíře, jak se na přílohu deníku Šport sluší. Rubriky (od vtipu nedávno zesnulého *Ladislava Belici* na straně jedna, až po závěrečný *Dereš Fedora Vica* na straně 8) se nikterak nevymykají z obvyklého rozložení. A Bumerang obsahuje 34 kreslených legrací, čímž se vyrovná *Sorry* (a navíc to dokáže dvakrát častěji - coby čtrnáctideník).

Není třeba tu opakovat, že druh humoru obou periodik je jiný. Jedno však mají společné: vtipy jsou obvykle vtipné, v Bratislavě (Prešově?) má přednost spíš výtvarná kvalita a v Praze Bubenči zase drsnost nápadu. V praxi se to i mírně prolíná kvůli spolupráci redakcí. Díky výměně se v *Sorry* objevuje nejsurovější vtip z minulého Bumerangu a ten zase v rámečku přetiskne ten nejméně černý vtip z posledního *Sorry*. A když už jsme tak všímaví: autorem spodního obrázku ze slovenského Bumerangu je **Jan Tomaschoff** - rodák z Prahy Bubenče.

(ih)

ZOMREL LADISLAV BELICA

Ako sme informovali už v minulom čísle, v Trenčíne zomrel karikaturista a literát Ladislav Belica, ktorý bol aj dlhodobým spolupracovníkom nášho časopisu. Ladislav Belica sa narodil 12. novembra 1959 v Prostějove a bol absolventom Strednej hotelovej školy v Piešťanoch. Istý čas pracoval ako čašník na Slovensku a v Rakúsku a tiež ako účtovník.

Bol teda autorom-samoukom a napriek tomu sa stal vyhľadávaným autorom (Smena na nedeľu, OS, Domino fórum a iné) a už v rokoch 1987 a 1989 mal v Trenčíne samostatné výstavy, zúčastnil sa aj na výstavách autorom Bumerangu v bratislavskom Štúdiu S, v Trenčíne a v rumunskej Constante. Na súťažiach kresleného humoru získal niekoľko ocenení (bronzový Novomestský OSTEN, Zlatý ihlan v Piešťanoch a iné) a tiež ilustroval niekoľko kníh.

Výtvarný teoretik a špecialista na kreslený humor Kornel Földvári sa v Národnej obrode v roku 1966 zaoberal profilom Ladislava Belicu v článku Výstavy proti srsti a medziiným sa vyjadril aj takto:

„Ladislav Belica nie je povrchný vtipkár podenkových tém a lacnej komickej deformácie. Je civilne umiernený, bystrý pozorovateľ, ktorý pátra skôr pod hladinou a všima si námety so širším záberom. Uhladné a vizuálne uspokojujúce kresby poskytujú priestor na zamyslenie o nástrahách psychického ustrojenia v nás či o drobných filozofických paradoxoch okolo nás.“

Ladislav Belica zomrel v dôsledku dlhodobej nemoci v sobotu 16. marca.

-fv-

OPTIMISTA

Povzdychol si jeden smoliar,
A znelo to veľmi clivo,
Keby som tak zajtra umrel,
To by sa mi dobre žilo.

Len by som sa stále smial,
A mal dobrú náladu,
Viac by som už neumrel,
Od biedy a od hladu.

Kdo byl **Ladislav Belica**

V minulém čísle e-GAGu jsme před uzávěrkou stihli zaregistrovat skon slovenského karikaturisty Laca Belici z Trenčína. Slíbili jsme dodat něco víc, až vyjde další Bumerang. Vyšel a tak nyní slib plníme. **Viz vlevo!**

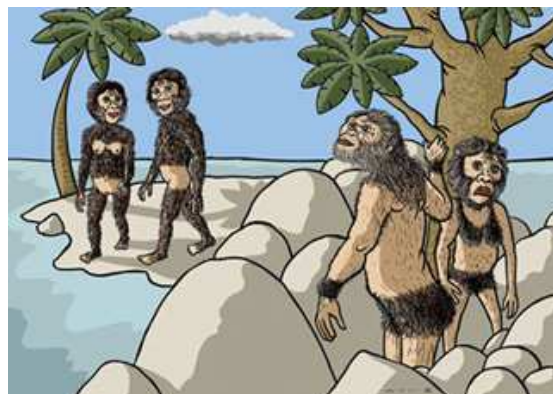
Pokud nechcete luštit ta drobná písmenka v negativním podtisku, vybíráme aspoň:

“Ladislav Belica nie je povrchný vtipkár podenkových tém a lacnej komickej deformácie. Je civilne umiernený, bystrý pozorovateľ, ktorý pátra skôr pod hladinou a všima si námety so širším záberom. Uhladné a vizuálne uspokojujúce kresby poskytujú priestor na zamyslenie o nástrahách psychického ustrojenia v nás či o drobných paradoxoch okolo nás.”

Kornel Földvári (NO, 1966)

Žyrardów už podesáté!

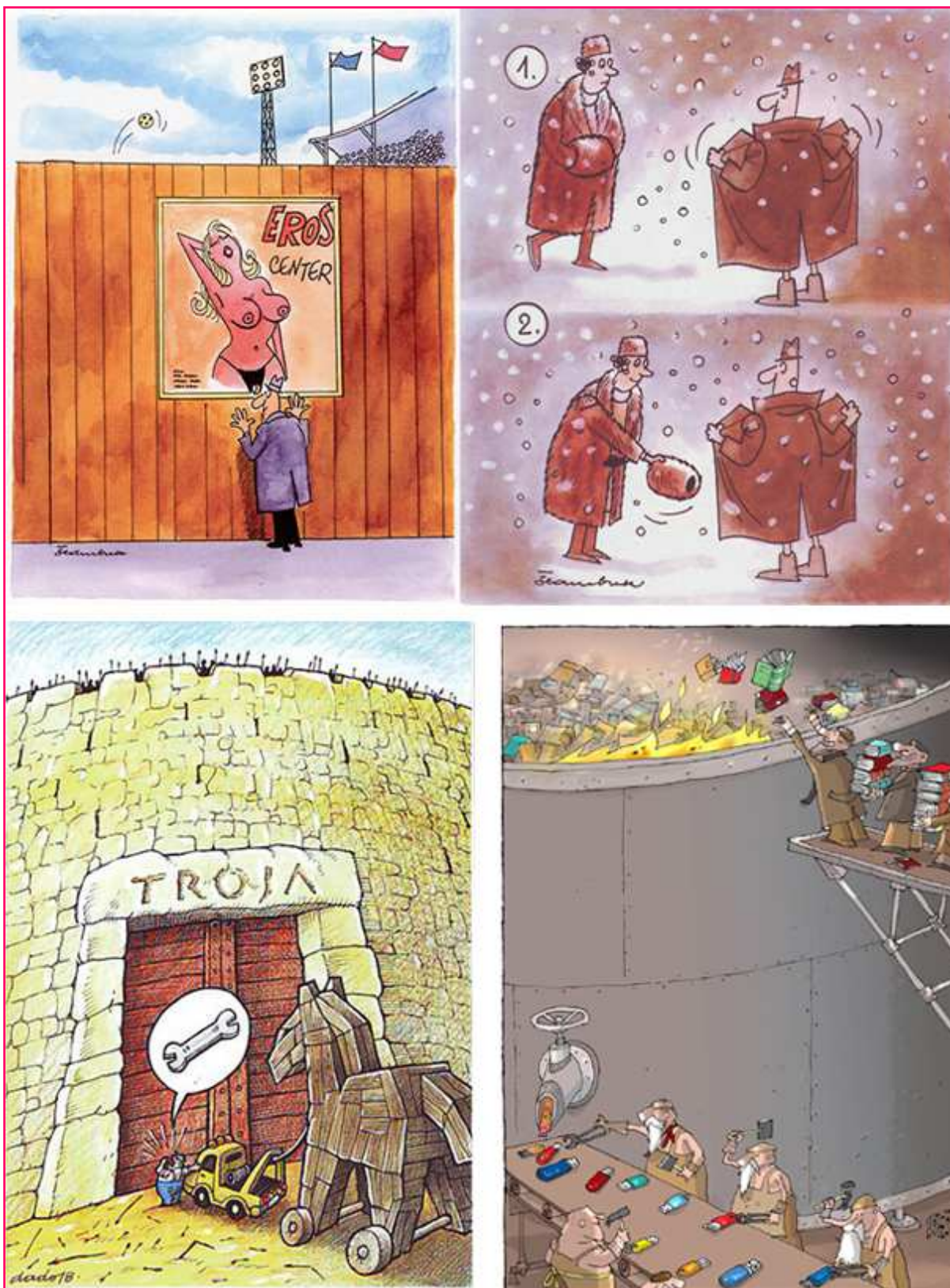
MANUFAKTURA SATYRY 2019, celopolská soutěž pro karikaturisty pořádaná městem Żyrardów pod patronátem Województwa Mazowieckiego, Muzea Karykatury im. Eryka Lipińskiego a Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury, se koná už podesáté. Tématem soutěže je tentokrát **„Na počátku byl... LEN“** (Żyrardów – polska stolica przemysłu Iniarskiego, uprawa lnu, proces obróbki lnu i jego szerokie zastosowanie w przemyśle, przemysł Iniarski, wyroby Iniarskie i żyrardowska fabryka Iniarska). Uzávěrku mají Poláci 21. června, výstava bude v sobotu 5. října tr. I tentokrát bude výstava obohacena o mimosoutěžní obrázky autorů, vyžádané od předních zahraničních karikaturistů. V minulých letech to byli např. autoři z *Ukrainy, Czech, Kanady, Węgier, Francji, Luksemburga, Niemiec, Włoch, Rosji, Litwy, Turcji, Rumunii, Chin, Azerbejdžanu i Hiszpanii.* (red.)

Kresba vpravo: **Davor Novak** (diplom ze soutěže v Makedonii) - víc k tomu na další straně!

Reprodukce vtipů z magazínu HDK Karika č. 76 (oprava!)

V minulém čísle jsme v dobrém úmyslu vykousli z magazínu *Chorvatského družstva kartikaturistů* pět obrázků oceněných na mezinárodní scéně. Až ve chvíli, kdy jsme oskenované černobílé vtipy uviděli v hotovém GAGu, zjistili jsme, že mají podivný "melír". Potěšilo nás, že si toho v Záhřebu kolegové povšimli a poslali nám je v originální barvě. Díky, Zdeno.

Nahoře: 2x **Davor Štambuk**

Dole: **Dado Kovačević** (diplom z Auto-Zagreb) a **Nikola Listeš** (diplom z Bursa-Turecko)

Odešel legendární polský znalec satirických "rysunkow" W. M. Chmurzyński

Před měsícem, 13. dubna 2019, po dlouhé nemoci zesnul ve věku **75 let Wojciech Marek Chmurzyński** – polský teoretik výtvarného umění, muzejník a dlouholetý ředitel varšavského **“Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego”** (1995 - 2011).

Chmura (tak se mu prý říkalo mezi tamními karikaturisty) měl široký obsah vědomostí a byl autorem řady publikací vědeckých i populárně-vědeckých, autorem stovek textů a kurátorem mnoha výstav, porotcem mnoha mezinárodních soutěží, nositelem řady domácích vyznamenání.

Pohřeb se konal 23. 4. 2019 na *Cmentarzu Wojskowym na Powązkach*.

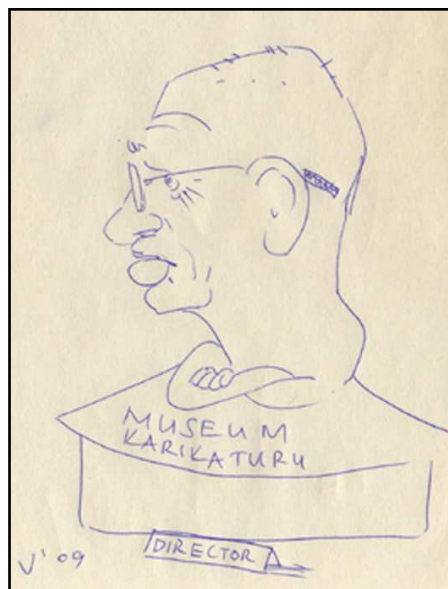
/mh/

Za “Chmurou”

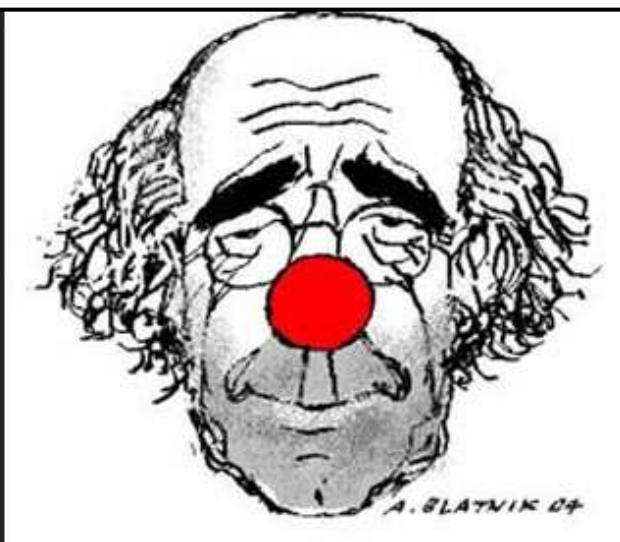
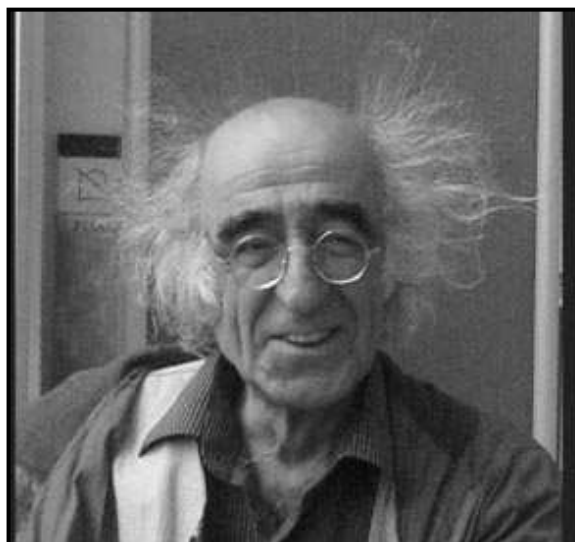
Smutnou zprávu a portrét zesnulého kolegy přetiskujeme z webu *Mirosława Hajnose*. S výraznou osobností polského světa karikatury jsme se dost dobře znali a možnost se s ním seznámit mohli také mnozí čeští autoři při svých výletech pro ceny obdržené za své úspěšné práce v Polsku. Osobně jsem se s Chmurou setkal několikrát a dlouholetí abonenti se o tom mohli dočíst i v e-GAGu. Vzpomínám nejvíc jednak na naši společnou účast v jury *Satyrykonu* v Legnici (odtud pochází vedlejší kresba) a na jeho milou gratulaci k mému ocenění *Erykem* právě v místě jeho dlouholetého působení - ve varšavském muzeu karikatury. A jelikož jde o humoristu, při pohledu na tento portrét si vybavuji jeden *Wojciechův* parádní a osobitý fór - když mi večer velmi důrazně tvrdil, že něco viděl na vlastní oči, jedno z nich vyjmul z obličeje a ťukal s ním do stolu - jako důkaz toho, že si fakt nevymýšlí. (*Ivan Hanousek*)

Foto: web Nowiny M. Hajnose

Kresba: Valentin Georgiev (Bulharsko, 2009)

Zemřel turecký karikaturista Ibrahim Tapa (69)

Na hřbitově v tureckém Gelibolu Cumalı byl pochován 16. dubna 2019 významný turecký autor kreslených vtipů a karikatur **Ibrahim Tapa**. Oblíbený výtvarník zemřel ve věku **69 let**.

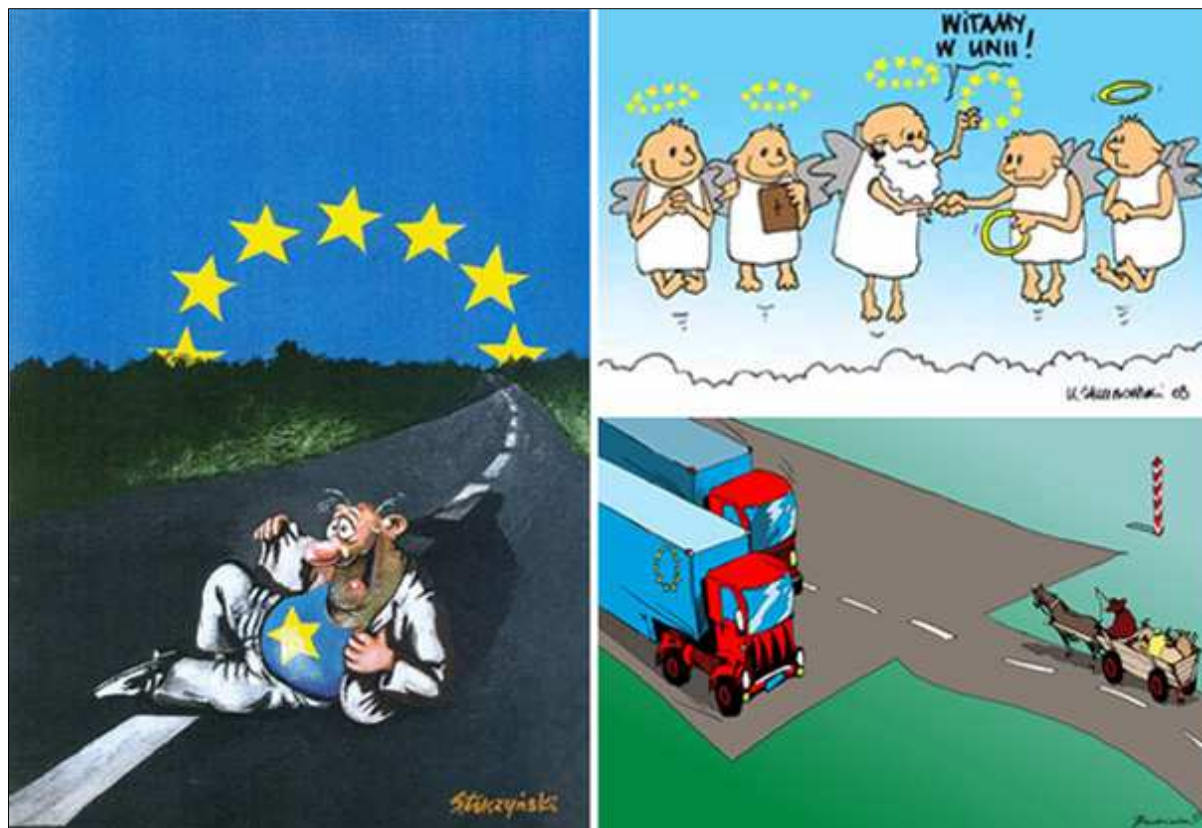
Tapa se narodil v roce 1950, byl absolventem Vysoké školy výtvarného umění a kariéru cartoonisty začal už v roce 1974 v magazínu "Girir". Kreslil pak pro turecké tituly *Saklambaç, Gün, Firt, Milliyet, Hür Ses, Hür Gün* a též pro další časopisy, které u nás neznáme. Vystavoval v řadě měst v dalších státech, především v zemích pořádajících mezinárodní soutěže, v nichž získal Tapa také hodně výrazných ocenění - např. v Itálii, Jugoslávii, Anglii, Kanadě, Japonsku, Belgii anebo na Kubě. /r/

Foto: web Nowiny **M. Hajnose**

Autor portrétu: **Aleksander Blatnik** (Srbsko, 2004)

V Polsku si připomněli vstup (do EU)

Miroslaw Hajnos na svém webu <http://www.hajnos.pl/wp-content/uploads/2019> vzpomíná 15. výročí vstupu Polska do EU. Kolem referenda se totiž na jeho stránkách v letech 2003 - 2004 vyjádřila ke vstupu vtipnou kresbou řada polských karikaturistů - pod titulkem „**SPAK na TAK**” (Spolek karikaturistů k Ano). Akce se zúčastnilo na 30 umělců:

Józef Bendziecha (vpravo dole), Henryk Bzdok, Henryk Cebula, Walerian Domański, Jacek Frankowski, Małgorzata Gnyś, Michał Graczyk, Andrzej Graniak, Mirosław Hajnos, Leszek Hermanowicz, Jarosław Hnidziejko, Jakub Jakubowski (nahore), Stanisław Kościesza, Janusz Kożusznik, Mirosław Krzyśków, Janusz Kuklewicz, Wiesław Lipecki, Sławomir Łuczyński (vlevo), Janusz Mrozowski, Witold Mysyrowicz, Dariusz Pietrzak, Zbigniew Piszczako, Szczepan Sadurski, Grzegorz Sobczak, Jan Surma, Krzysztof Toboła, Robert Wierzbicki, Tomasz Wołoszyn, Dariusz Wójcik. (MH)

Bratislava: Česko-Slovenská Novinářská cena za rok 2018

Přinášíme letošní výsledky ve společné česko-slovenské kategorii kresleného humoru, komiksu karikatury a čerstvě přidaném "žánru" *grafické řešení obálky*. Právě díky této nově přiřazené disciplíně se mohla stát vítězem skupina autorů ze slovenského "Denníku N". V prvním hlasování jury ze 14 přihlášených výtvarníků prošlo v Bratislavě dále 8 autorů a do finalového posuzování získali nominaci 4 autoři. Hlas všech čtyř porotců (jedním z nich byl za ČR *Ivan Hanousek* - editor e-GAGu) stanovil nakonec jednoznačným vítězem ročníku 2018 soubor prací grafiků tvořících v roce 2018 titulní strany slovenského "Denníku N".

Jména vítězů najdete v rubrice "Výsledky" na konci tohoto čísla, ukázky z dílny oceněných grafiků rovněž... (g)

Prešov:

Výstavy neznajú "konca kraja"

Oslobodzovanie humorom patrí v historicko i nehistoricky obdobiach - od paleolitu až po súčasné telenovelové ekonomicko spoločenské zriadenie - k efektívnym guerillovým formám boja za čokoľvek súvisiace so slobodou prejavu. Nieкто jazzom, nieкто jazzykom. Expozícia je inštalovaná v sieni revolučných a kontra-

revolučných tradícií Wave - centrum nezávislej kultúry do 19. 6. 2019...

"Radej 1x vidieť než 100x čítať" - píše z Pr do Pr. **Peter Rázus**, kalokagathický hypochoďner.

Kresba na pozvánke: **Bobo Pernecký**

A ešte k tomu tohle:

Pozvánka na stejný den, stejnou hodinu a stejné místo? Nepřehánějí to tam na dálněm (slovenském) východě s tou karikaturní aktivitou? Ale je fakt, že on ten klub **Wawe** má dvě podlaží...

Igor Lukjančenko nemá prý nic společného s **Aleksandrem Lukačenkem**, svým prezidentem...

Kresba na pozvánke: **Igor Lukjančenko**

Slovenský folklor se silně satirickou náplní!

Zajímavou práci nazvanou **"Hore hajl, dole hajl!"** jsme jaksi mimochodem objevili v **Deníku N** při pátrání po obálkách slovenských novin...

Mladá výtvarníčka **vyšíva Slovák**, ako hajľujú voči cudzincom a bijú ženy... praví se na webu. A také: **Ivanu Šátek** už roky fascinuje slovenská nátura a dokáže ju s iróniou aj úderne podať...

Mickey Mouse vycenil ostré zuby!

Jak dopadne závod v zábavním zbrojení? - ptá se Jindřiška Bláhová v článku v Respektu č. 17 z letošního 23. dubna. Její text se nazývá přitažlivě "Myšák se žraločími instinkty" a píše se tu obsažně o tom, jak stále rostoucí společnost Disney mění zásadně zábavní průmysl. A také, že vyvolává obavy, kam až to s veselým filmovým žánrem dospěje. Například může takový obr vyhubit menší společnosti s tzv. alternativní produkcí. Ale především už jméno Disney přestává být symbolem pro sacharinové kýché původně určené hlavně dětem. Vždyť společnost Disney už spolykala krom jiného i komiksové vydavatelství Marvel a roztomilý Myšák dokázal schramstnout i nelítostné Hvězdné války... (red.)

Vytahování se - to je zřejmě nejvyšší stupeň chlubení. Jinak se však takové události co mne potkala během pár týdnů nedá nazvat. Je to neopakovatelná událost či spíš zážitek pro každého, kdo je dělníkem uvnitř mraveniště a ne orlem vznášejícím se hrdě nad běžnými pozemskými tvory.

Stručně: vyšly dvě publikace věnující se literatuře, ale nejen té krásné, ale vůbec - tedy spíš vydavatelské historii v této zemi. Jedna - ta tlustá - shrnuje dlouhý vědecký výzkum na poli činnosti státním útvarem nepovoleném - název „**Český literární samizdat**“ značí, že si někdo něco vydával sám, ale obvykle nejen pro sebe. A druhá kniha „**Skoro proti všem**“ zase poprvé mapuje pozoruhodnou - neb pouhou tříletou - existenci týdeníku *Student* (říjen 1965 - září 1968). Činí tak rovněž odborně, tj. historicky, současně však i memoárově.

O tom si tu ještě můžeme povídat příště, teď se raději budu věnovat pouze vlastnímu vytahování. O překvapení, když se na cenu za vydavatelský čin roku nominovala první z knih, jsem tu psal minule (nakl. **Akademie**). Byla to náhoda, že se jeden z mně tak známých obrázků mihl po obrazovce během spotu zvoucího na slavnostní vyhlášení cen „Magnesia litera“. Pak přišlo překvapení druhé, když se obdobný obrázek objevil i v knize druhé (**Grada**). Nyní se ukázalo, že jde o stejný základ: titulní stránku „**Daily Píva**“ číslo. 2, které jsem vydal 22. 3. 1965. Celkem vyšla jen čtyři čísla, mou recesní aktivitu ukončila černá volha, která si pro mne přijela po prezentaci č. 4 pěkně po ránu domů. Jen to, že jsem časopis vydával v jediném exempláři a nemnožil ho (plus ukecanost; své trápení s estébáky jsem šířil kde se dalo) mne nakonec ochránila - nevyhodili mne v prvním ročníku z fakulty, čímž operovali zpočátku. Ve „*Studentovi*“ spojili pro lepší pochopení obálku dvojky „DP“ s fotkou *Allana Ginsberga*, jehož fotka v tom vydání nebyla na titulu, ale byla uschována na str. 8 - 9 jako součást záznamu z besedy na filosofické fakultě UK - tedy uvnitř čísla (autor *Nefffoto*). Popravdě musím poděkovat všem „mladým“ historikům, kteří mne kdy navštívili a o tato osahaná periodika se zajímali. Jinak by nyní v obou svazcích nic nevyšlo. A ač jde o mé vlastní vytahování, musím přiznat, že jsem za to vděčný - kvůli všem členům tvůrčí skupiny Žízeň 64, kteří tehdy u Kubína sedali u stolu, měli nápady a pak se radovali, když jejich verše, povídky či recenze našli v *Daily Pívu*. Pár jich ještě žije, včetně **Vobry** a **Neffy**, kteří jsou autory těchto obrázků! O zesnulých, včetně čerstvě nyní nahlášeného *Vládi Poštulky*, zase až jindy. (IH)

Retro / 3. díl: **Vladimír Renčín... a jeho kalendáře**

V již třetím pokračování seriálu **Retro**, věnovaném souhrnnému pohledu na tvorbu **Vladimíra Renčina** se sběratel a znalec díla **Jiří Hruboň** zaměřil na autorovy **kalendáře**. Vybral z nich jak typické, tak kuriózní kousky. Omlouváme se za redakci, že z dodaných snímků těchto exemplářů můžeme zařadit jen část. (r)

V uplynulých padesáti letech bylo možno v obchodní síti koupit pouze čtyři Renčínovy kalendáře. A to:

V r. 1985 **dvojkartičky**/pohlednice (celkem 6 ks), v r. 1987 v Bratislavě vydaný „**Manželský kalendář**“, v r.1990 „**Renčín 1990**“ a v r.1993 „**Z českých, moravských a slezských luhů a hájů**“.

“Sehnal jsem lučavku královskou; ty moje zlato!”

Na snímcích: **nahoře** zmíněné kartičky (1985), **dole dvě kuriozity:** ta největší (pro Kovo 1987) je na malém snímku vlevo a ta menší (pro Mladý svět 1985 pěkně vyřezávaná!) na snímku větším... Dle Jiřího Hruboně nejcennější kalendář IBM jsme už v GAGu měli...

Avšak všech kalendářů s kresbami Vladimíra Renčina je (**minimálně!**) **85.**

Jsou to převážně reklamní kalendáře objednané různými firmami, jako např. *BIOFERM*, *Vodovody a kanalizace Hradec Králové*, *Českomoravský penzijní fond*, některé banky, nakladatelství, ale i *Ministerstvo vnitra ČR* nebo *Lidové Noviny*. Jsou to kalendáře nástěnné (měsíční i roční), stolní (týdenní i roční), plakáty a kartičky. Velikosti od 5 x 8 cm (Kniha Olomouc 1985) až po 45 x 60 cm (Komerční banka 1992).

Kresby byly sice často vybrány volně, ale také konkrétní námětově (manželství, výpočetní technika aj.) anebo s přihlédnutím k činnosti zadavatele objednávky.

Za sběratelsky nejceněnější lze považovat :

- 1.) kalendář *Mladé Fronty* a *Mladého světa*, vydaný v r. 1980 k 35. výročí nakladatelství MF (originální formátem i použitým materiálem)
- 2.) již v předchozím dílu seriálu zmíněný kalendář *IBM* z r. 1987, ověřený hned několika zahraničními cenami.

Tyto kalendáře obsahují mnoho velice podařených kreseb a nepochybně byly marketingově zdařilým projektem některých firem.

Zpracoval: Jiří Hruboň, 2. 5. 2019

Snímky: autor

Co je psáno pod obrázky?

Nahoře: " **$A + B = A$** " / " **$A + B = B$** "

Vedle: "**Ach, to byly časy - víno, ženy, KSČ!**"

"Zabloudili jsme. Tohle je patrně krajina pro devizové cizozemce."

Ideální k žehlení nebo při chřipce...

Poslední epizodu dnes na ČT absolvuje *Strážmistr Topinka*. (...) Postava v podání Roberta Mikluše se zrodila už před čtyřmi lety v seriálu *Doktor Martin*. (...) Vůbec nejde o detektivku, nýbrž o vícenásobnou romanci, **vesnickou variaci komedie** *Čtyři svatby a jeden pohřeb* ovšem bez pohřbu a **bez humoru**. (...) Oponenti seriál posílali pro jeho prostoduchost na dětský kanál či žádali údaj "pro jaké IQ je seriál určen, protože jinak se na to nedá dívat za střízlivého stavu".

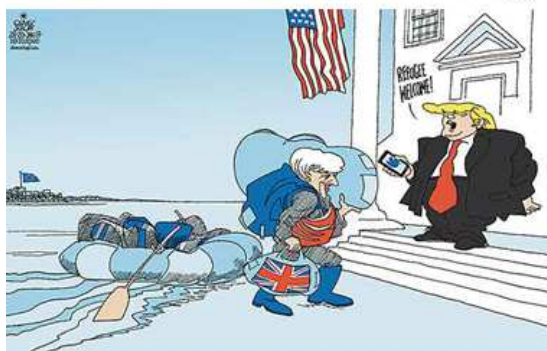
Mika Spáčilová: "Komu bude chybět *Strážmistr Topinka*", MfDNES 5. 4. 2019, str. 12

Pizza v Benátkách

Situace kolem brexitu začíná být tak neuvěřitelná, že je k **smíchu** i Britům. Nabízíme výběr z toho čím se baví: Svět se nám **směje**. Příběh z pizzerie na dovolené v Benátkách. Nejdražší pizza v jídelním lístku má název Brexit. Ptám se číšníka, co je na ní. Říká: "Slibujeme, že je na ní úplně vše, ale ve skutečnosti na ní není nic. Taky je dost drahá a těžko stravitelná."

Jana Šafaříková: "Vtipy, které kolují o brexitu" MfDNES 6. 4. 2019, str. 7

Na obr.: 2x **Teresa May**. Jednou s **Junkersem** - EU, podruhé s **Trumpem** - USA

Zkáza Dejvického divadla. Co se snese spíš?

Škoda, že peplemetry nemají kamery, které by snímaly bezprostřední divácké reakce. Určitě by našly jak **výbuchy smíchu**, tak brunátné obličejy - Vidíš to mámo? Páni herci sežrali psa. To už končí všechna **legrace!**

Fikce představuje jiný svět, třebaže má také své paradoxní projevy. Patří k nim právě fakt, že mnohé krvavé thrillery se tváří natolik smrtelně vážně, až místo děsu budí **smích**, kdežto **komedijní nadsázka** naopak pobuřuje. (...) Přitom **nadsázku** bychom měli co den opěvovat, uctívat, modlit se k ní, přinášet jí dary a pěstovat ji láskyplněji než rýmovník. **Nadsázka** člověka odlišuje, polidšťuje i osvobozuje (...) tím spíše v éře všudypřítomné korektnosti.

Mirka Spáčilová: "Vesele snědli psa, vážně zabili dítě..." MfDNES 9. 4. 2019, str. 10

Tresty klubu za slovní agresi tupých fandů

Pokřiky, které si Straka musel vyslechnout, byly skutečně úplně mimo klasickou rivalitu. Žádné jemné popíchnutí (...) ale drsné útoky. Sprostárný mířily jak k trenérovi, tak k jeho manželce a potomkům. (...) V zápase se Slovanem si jeden z křiklounů neodpustil **rádoby vtipnou poznámku** na adresu *Filipa Ngyuyena*, hostujícího brankáře s vietnamskými kořeny. Přes megafon mu v narážce na menu v asijských restauracích vzkázal, že by rád "M45 bez koriandru". (...) Strakův případ má **k legraci daleko**. Jindy energický trenér se celý zápas schovával pod stříškou.

David Čermák: "Slavia vs. Straka: zášť daleko za hranou" MfDNES 4. 4. 2019, str. 20

Zdrojem humoru je starost

Humor je schopnost vidět svět jako obráceným dalekohledem, proto vládcové neradi **žertují** o své moci, zatímco ti, kteří s **humorem** zpracují **absurditu** své situace a dokážou **žertovat** o své chudobě nebo o své bolesti, se dostávají do uvolnění a de facto nad nimi vítězí.

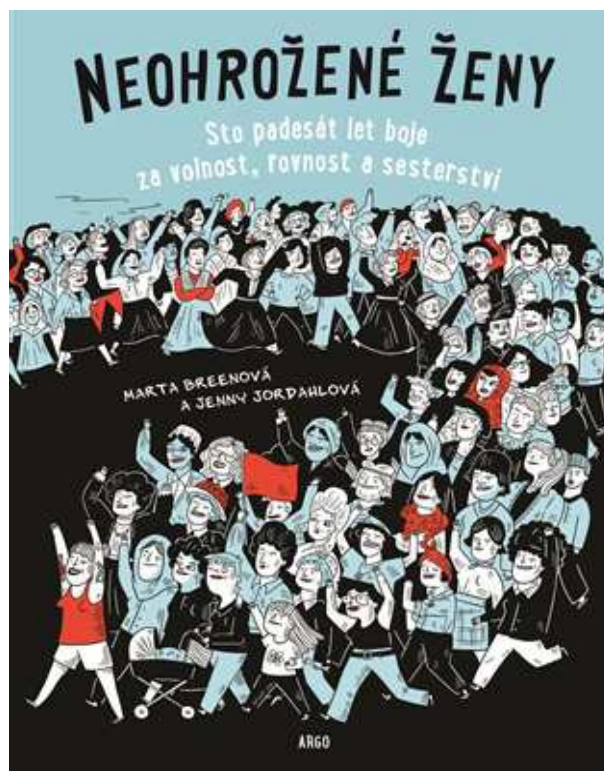
Humor znamená nadhled a nadřazenost. Deset minut skutečně bujarého **smíchu** přinese dvouhodinovou úlevu od bolestí... (...) **Smích** s sebou nese zlepšení imunitních funkcí, pokles stresových hormonů, pocit uvolnění a psychosociální zisk ve smyslu větší blízkosti k ostatním. *Mark Twain* dobře věděl, že skrytým zdrojem **humoru** není **veselí**, nýbrž starost. **Humor** není **smáti se**, ale lépe vědět, zapsal si lékař, spisovatel a **humorista** *Vladislav Vančura*. Všude lze nalézt **směšnou** stránku a zachytit ji.

Radkin Honzák: "Když přijde zlá choroba aneb...", Deník "N", 15. 4. 2019, str. 11

Norský komiks ctí žánr karikatury

Co by asi řekla neohrožená žena E. C. Stantonová, autorka manifestu o rovnosti pohlaví, dnešním feministkám? Byla by s jejich vystupováním (...) spokojená? (...) Zajisté by však ocenila snahy autorek **komiksu** Neohrožené ženy. (...) Ambicí novinářky Marty Breenové a ilustrátorky Jenny Jordhalové zjevně nebylo zpronevěřit se **komiksovému žánru** (...) V jejich případě stojí příběh nad ideologií a činí tak z jednotlivých kapitol o volebním právu žen, vývoji anti-koncepce i lesbických vztazích vsutku **zábavné čtení** a zapamatovatelnou podívanou. Výrazný styl Jordhalové totiž jako by čerpal z tradice **karikatury**, která se čtenáři přímo vpaluje do sítnice. (...) Avšak pálí i do řad sufražetek nebo abolicionistek. Protože teprve ve chvíli, kdy se začne na citlivá témata nazírat s nadhledem, můžeme s jistotou říci, že jsou jednou provždy minulostí.

Monika Zavřelová: "Neohrožené ženy pálí i do vlastních řad", MfDNES, 17. 4. 2019, str. 13

Drsný humor nezničil křehotinku

V televizi běží Zkáza Dejvického divadla... (...) Veronika Khek Kubařová je členkou souboru, který není místem pro křehotinky. (...) "Kdo nás zná (...) ví, že **naš humor** drsný je. Dívala jsem se na diskuse a vím, že seriál má buď velké příznivce nebo velké odpůrce. Myslím, že takový **humor** opravdu nesedne každému. Ta krutost pramení z toho, že se navzájem výborně známe. Když se znáte, víte kam se trefit. (...) Jsem svým způsobem křehká kytička. Je to moje životní nastavení a ten **humor** je lístečky lámající. Podstatné je nedat se a naučit se říkat pravdu, protože to kolegové umí respektovat."

Scarlett Wilková: "Naš humor nesesedne každému", Magazin Dnes+TV, 21. 3. 2019

Kresba: Václav Teichmann "Volodymyr Zelensky"

Jaký prezident se vyklube z komika?

Existují země, které díky svým vůdcům, bezděčným **šaškům, z legrace** nevyjdou. (...) Je to pořád lepší než nepřítel vzdálená historie, v níž politici vedou proti **komikům** válku. Svě ví o tom "**Humorista**", který právě vstupuje do našich kin. Chytřejší, přesnější a beznadějnější **smích** se totiž hned tak nevidí. Trochu připomene českého "**Prodávče humoru**" (...) Natočil jej (...) lotyšský rodák Michail Idov, odehrává se v Sovětském svazu v éře 80. let, jíž se ironicky přezdívalo "pětiletká nádherných pohřbů", a hrdinou je právě **komik**. Dnešními slovy **bavič** (...) balancující mezi lidovou popularitou a komunistickou cenzurou se zasmušilým **sarkasmem**. (...) Za zjištění, že komunističtí aparátčící opravdu nemají smysl pro **humor**, pak tvrdě zaplatil. (...) S nabytou mocí se totiž schopnost **sebeironie** zpravidla zmenšuje (...) leckdy zbývá jen krůček k vrchnostenskému zákazu **komiků**. A tady teprve veškerá **legrace** končí.

Mirka Spáčilová: "Nač se humorista mohl ptát Boha za sovětské éry", MfDNES 23.4. str. 9

Kounovský kam se podíváš...

Pozdě, ale přece. Tak by mohl znít text omluvenky k výše nabízené nadúrodě portrétních karikatur, kterou jsme získali až nedávno a to náhodou. Místo toho, abychom si stýskali, že na naši zimní výzvu o upozornění na vtipy v novinách po Silvestru nikdo nereagoval, přinášíme rovnou reprodukce z přílohy mnohookresního **Deníku** s názvem **Víkend**. Na rozdíl od našich čtenářů má ten list předplacený naše vesnická sousedka a donesla provázkem svázaný ročník příloh. Před odvozem do sběru prý v nich Marie najde spoustu sudoku. A vida - redaktor tak objevil i přehlédnutý klenot! Posouzení necháváme na čtenářích. Pokud jde o redakci, můžeme jen konstatovat, že **Milan Kounovský** se zde projevuje jako nesmírně pilný kreslíř, který určitě může soutěžit s absolventy gymnázií, vyrábějícími nadšeně svá maturitní tabla. Zatímco krky osazuje vypracovanými obkresy fotoportrétů, *dokresy* ukazují základní výtvarnou nedostatečnost; hodnou spíš tapíří pospolitosti než celostátních novin (viz neuměle naroubovanou hlavu *Ronaldo*). Protože nemáme informace o výši honorářů v tisku, kde M. K. tiskne, lze jen hádat, že autor je levný. Pokud jde o *Deník*, přišla informace, že jiný stálý autor **Marek Simon** už zde musel se svými vtipy - zřejmě bez varování - skončit. Není tedy vyloučeno, že (drzoun jeden!) očekával za své příspěvky peníze. **G-men**

Novinová karikatura, po našem "editorial cartoon", se stává dost často (možná stále častěji) mezinárodně diskutovaným příspěvkem. Má to své důvody. Tím zásadním je moderní komunikace v tzv. síti., která ji roznáší bleskem po světě. Trumpova hlava se současně s Washingtonem objeví na Tasmánii a v Ohňové zemi - a už to jede. Druhým základním důvodem je její podstata a z ní vyplývající jednoduchá účinnost - přitahuje oči více než sebevynalézavější titulek novinového článku. Jde jen o to, kde a kdo kresbu pouští do světa. Tedy spíš o zdroj než o autora, jehož jméno může být zmiňováno, ale není podstatné. Samozřejmě s výjimkou dánských *machometánských* vtípků, respektive "černého humoru" týdeníku "Charlie"... Jinak v našem civilizačním okruhu nebývá kreslíř "terčem" osobních fyzických útoků.

Při probírce posledních deseti ročníků e-GAGu jsme si připomněli trapnou perskou soutěž o vtip na holokaust, v níž zvítězil populární australský karikaturista, aniž by soutěž sám oběslal. Nakonec dojdeme k názoru, že obvyklá karikatura, jak ji na obou březích severního Atlantiku chápeme, je po druhé světové válce brána jako běžná politická zbraň. A to jak na domácím území (opozice proti vládě, levice proti pravici, demokracie proti republikánům, komunisti proti církvi, šitové versus sunité) - tak jako intervence proti zahraničnímu soupeři (Moskva v. Washington, NDR v. SRN, Čína proti Tchajwanu...)

V určité chvíli se však do čela "událostí" v této oblasti posunul dávný a proto zřejmě nesmiřitelný a neřešitelný problém Izrael - Palestina (ta je zástupným heslem pro mocné arabské sousedy) respektive jde o spory mezi reprezentanty spojené se židovskou anebo muslimskou vírou. Někdejší celosvětový potenciál víry křesťanské už je jen nostalgickou vzpomínkou, přestože všechna tři náboženství se zrodila na stejném místě.

Karikaturu, ač se to zdá být neuvěřitelné, je možné někdy použít anebo vyložit jinak, ba dokonce naopak. Ještě v živé paměti máme až absurdní komentáře nad karikaturou "černé" americké tenistky Sereny, výtečně zachycené při urážlivém chování po vlastní porážce od "žlutobílé" soupeřky.

Své by o tom mohl vyprávět slavný a v Austrálii milovaný *Michael Leunig*, v roce 1999 vyhlášen „Australským živým pokladem“. Jako karikaturista publikoval mnoho kreslených vtipů namířených propalestinsky a proti židovské komunitě, až jeden z nich list *The Age* odmítl publikovat. Jako otevřeně antisemitský totiž srovnával zacházení Izraele s Palestinci k chování nacistů k Židům během Holocaustu. Karikatura dosáhla mezinárodní proslulosti až pár let poté, co pronikla do íránské soutěže o "nejlepší karikaturu k holocaustu", údajně jako odplatu za karikatury na Mohammada v Dánsku. Leunig popřel, že by karikaturu do soutěže poslal. Později se ukázalo, že karikaturu doručil pořadatelům jako žert jistý *Richard Cooke*, novinář z *The Chaser*. „Je to samozřejmě hrozné, že někdo předložil karikaturu Michaela Leuniga, kterou jsem odmítl zveřejnit, když jsem byl redaktorem *The Age*, na celosvětovou soutěž karikatury holocaustu pořádanou íránskými novinami. Ten, kdo to udělal, udělal opravdu velmi špatnou věc, a pokud je to, co bylo učiněno, proti zákonu, měla by být tato osoba stíhána. Chápu zděšení Michaela Leuniga.“ reagoval tehdy *Michael Gawenda*. Jde tedy i o kontext... kdo a kam vtip umístí...

Současný vtip, který pobíhá světem je v tomto směru jasnější. Přesto je otázka jak to mezinárodní vydání newyorských *Timesů* myslelo, či co tím redakce sledovala, když barevný vtip (autor z Portugalska prý není důležitý?) umístila na viditelném místě.

Obrázek: Trump vede na šňůře svého pejska Bibiho (potupa Izraelce). Anebo si Netanjahu táhne slepce kam potřebuje (potupa Američana)? A proč se vzápětí redakce NYT za vtip omlouvala? Navíc se do toho (a la

Serena) přimotala barva Ježíšovy pleti (na obrázku Ježíš vůbec není). To prý kvůli nějaké reakci čtenáře na vedlejší článek. A následovala další omluva... Takže zase ta korektnost.

Více se o aféře dozvíte v článku *Milana Vodičky* z MfDNES, který reprodukuje **na další straně** tohoto čísla. Končí zajímavou otázkou: Co kdyby byl jako pes zpodobněn muslim? Anebo lesba? To by těžko do tisku schválili šéfové amerických novin. Ovšem nějaký náš - americký - prezident a izraelský premiér? Klidáňko, to je korektní...

New York Times válčí na židovské frontě

Tak to vidí NYT Izraelský premiér Netanjahu jako pes s židovskou hvězdou, americký prezident Trump jako slepec s jarmulkou a vodítkem. Repro: NYT

Analýza
Milan Vodička
redaktor MF DNES

Kdyby to otiskli v Teheránu, nebo dokonce v Berlíně třeba v roce 1936, nikdo by se nedivil. Ale v New York Times a teď?

Newyorské Timesy byly dlouho příležitostně natrány, že jsou novinami americké židovské lobby, teď

ale mají na krku naopak antisemitismus. Jako by Hitlera obvinili z antisemitismu. Ale časy se mění, i když je to trochu složitější, než jak to na první pohled vypadá.

A tak karikatura, která vyšla v mezinárodním vydání Timesu, nabízí mnohem košatější příběh než jen těch pár čar.

Nejdřív: co na ní vidíte? Trump vede psa, kterým je izraelský premiér

Netanjahu? Anebo Netanjahu vede slepce Trumpa, který je sice pániček, ale ve skutečnosti kráčí, kam ho pes směřuje?

Teď co z toho podle kritiky plyne. Pokud v tom vidíte první výklad, izraelský premiér je zobrazen jako pes, což ho, jak se nyní módně říká, dehumanizuje.

Kdo v tom vidí druhou verzi, spatřuje něco mnohem horšího: tím, že

„pes“ Netanjahu vede slepého amerického prezidenta, potvrzuje kresba navíc staré stereotypy o „židovstvu ovládajícím Ameriku a svět“.

Teď co následovalo. New York Times to schytl a rychle vydal redakční omluvu, která ovšem zní alibisticky a pokrytecky, protože začíná titulkem Rostoucí příliv antisemitismu.

● Pokračování na str. 8

● Pokračování ze str. 1

Chce snad New York Times oznámit, že v redakci roste antisemitismus? Nebo jen šikovně uklízí vlastní ostudu za širší problém? Vypadá to na to druhé, protože čtenáři se poněkud absurdně dočítají, že počet útoků proti Židům se v USA meziročně zvýšil na 39 a že v Evropě, „kde byla karikatura vytvořena“, je to mnohem horší. List dokonce neopomene zmínit i obligátního viníka všeho, Trumpa, který „udělal příliš málo, aby vybudil národní povědomí proti antisemitismu“.

Hezký pokus s Trumpem i Evropou, ale jde přece o konkrétní problém novin.

Problémem je i to, že obrana nepůsobí věrohodně, jelikož v omluvě se vše hází na editora příslušné strany. Kdo někdy přičichl k novinářině, ví, že každou novinovou stránku vidí a schvaluje obvykle několik očí odzodla až nahoru, zvláště asi v NYT. Takže buď jim připadala karikatura normální, nebo i NYT mají v redakci nepořádek.

Přátelé Donald Trump a Benjamin Netanjahu v New Yorku. Foto: ČTK

Pak je poněkud trapné upozorňovat, že kresba přišla zvenčí přes agenturu a že pochází z Evropy (autorem byl Portugalec).

Teď co to všechno ukazuje. Před takovými deseti dvaceti lety by ta

karikatura zřejmě nevyvolala žádný rozruch. Ostatně i dnes vycházejí hodně drsné kresby, ale jde asi o to, kdo na nich je. Doba politické korektnosti je hodně přecitlivělá, takže protestovat lze proti čemukoliv, což Amerika s gustem dělá.

Ovšem věrný čtenář newyorských Timesů bude z poprasku kolem karikatury asi trochu perplex, protože kresba obsahem přesně odpovídá výkladu izraelsko-amerických vztahů, jak je písmem líčí stránky NYT. V kostce: mazaný Netanjahu si omotal kolem prstu hloupého Trumpa, který dělá, co Izraelci chtějí.

Ale taky je dost dobře možné, že Timesy v postmoderní době otisknou kdejakou hloupost. Den poté, co list otiskl omluvu za kresbu, vyšla oprava k jednomu názorovému článku, v němž se uvádělo, že Ježíš nebyl Žid, ale Palestinec. „Ježíš, který se narodil v Betlémě, byl pravděpodobně palestinský muž s tmavou pokožkou,“ zní klíčová věta

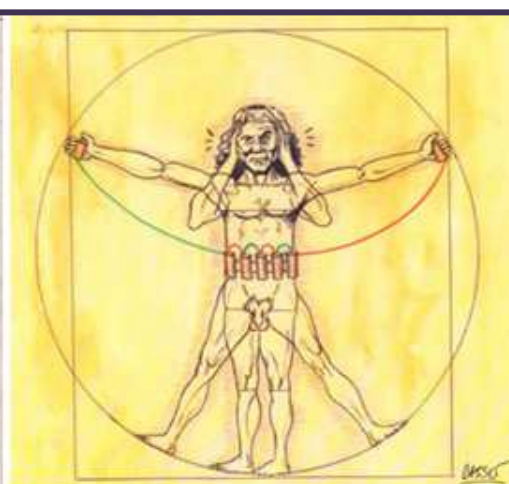
článku, jakkoli je to historicky nemožné.

Vypukl rozruch, na nějž NYT reagoval opravou: „Kvůli chybě při editaci vyšel článek, který nesprávně referoval o Ježíšově původu. I když žil na území, které bylo později známo jako Palestina, byl Ježíš muž, který se narodil v Betlémě.“

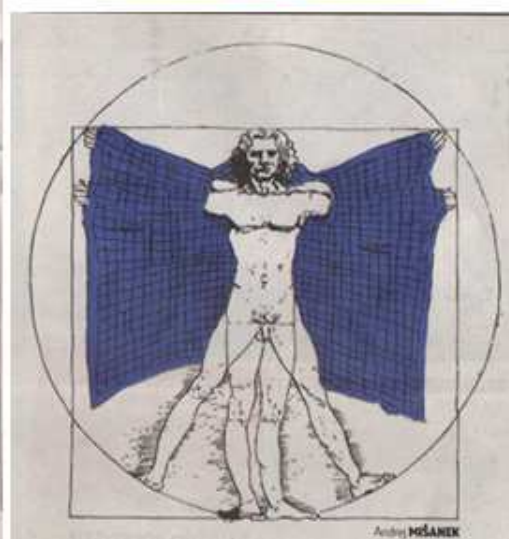
Jenže to asi taky vyvolalo nějaké připomínky, takže nakonec se objevila další verze s tímto dodatkem: „Ale Ježíš, Žid narozený v Betlémě, měl podle všech předpokladů podobu blízkovýchodního muže.“

Nicméně ještě ke karikatuře. Ozývaly se hlasy, co by se stalo, kdyby Timesy otiskly kresbu, na níž by byl jako pes zachycen třeba muslim. Nebo lesba. Nebo mexický migrant. Odpověď zní: nic takového by nenastalo, protože editor by reagoval jako cvičený pes a takovou karikaturu by ho ani nenapadlo zařadit. Netanjahu s Trumpem ano, protože věděl, že do těch se přece pájí i sekaným olovem.

V Americe je možné všechno, včetně ostré kritiky prezidenta. Někdy to vypadá až přes míru. Ale pak si člověk řekne: **Díky**. Kdyby tohle mohli karikaturisti publikovat **v Rusku s Putinem**, v **Iránsku s Chomeneím**. Natož pak s **Kimoušem** v Severokorejsku... To by se nám polemizovalo...! **Gag**

the japanese man (after Fukushima)

lo nazývané nejčastěji **Vitruvian Man**. Kresby shora dolů:

Carlos A. R. **Nascimento** (Brazílie), Bernard **Bouton** (Francie) a Andrej **Mišanek** (Slovensko)

Dolní tři obrázky jsou od blíže neidentifikovaných autorů...

Na počest 500. výročí smrti renesanční osobnosti **Leonarda da Vinci** se 3. května objevila v MfDNESu na str. 13 portrétní karikatura od **Václava Teichmanna**. A z našeho G-archivu přidáváme tři ukázky karikaturistů troufajících si nikoliv na *Monu Lisu*, ale na Mistrovo druhé nejznámější dí-

Z opravdové pošty!

Je to něco zcela jiného než dnešní běžné e-mail. Když ze schránky vyjmete takovou pevnou, nablýskanou obálku, vlastně úplnou metalízu, je to fakt závan exotiky. A zároveň radost z toho, že se za toho půlstoletého žití s kresleným humorem událo tolik drobných i větších událostí a setkání a radostí, že se člověku dostává pocty, když kdesi v Ankaře píšou na přelepku obálky jeho jméno s adresou a pak to letí až k němu. Ale k věci: Nahoře vidíte spoustu malých Nasreddínků, každý je jiný. A uvnitř je kromě třístránkové lesklé pozvánky k účasti v 39. ročníku soutěže také vizitka, vložená kvůli širokému poli abonentů, kterým chodí e-GAG magazín. Vidíte ji **vlevo dole**: je to **adresa**, na níž můžete a máte posílat své příspěvky do mezinárodního klání. Neváhejte a запиšte si červencovou uzávěrku soutěže - pokud se trefíte svým dílem do vkusu poroty, čeká vás pěkně tlustý katalog - nádherná kniha kreslených vtipů beze slov, album plné prací světové špičky karikaturistů. Je to nejen album, ale i ocenění vaší práce. (!)

Právě tak se můžete těšit na uzávěrku druhé velké turecké soutěže *Aydin Dogan*, která jí má však o dva týdny dřív - jak najdete v Kalendáriu, je to už 5. července.

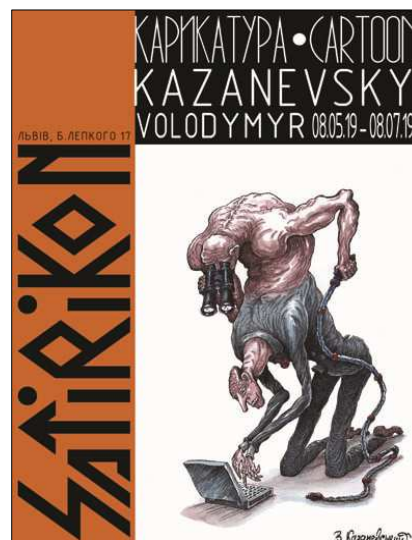
Co dodat? V Turecku máme několik abonentů e-GAGu a občas se můžeme pochlubit jejich poděkováním nebo ohlasem na náš časopis. A my můžeme zase doporučit třeba web-adresu istanbulského přítele jménem, **Kemal Ozyurt**, co řídí seriózní <https://caricaturque.blogspot.com/>

Dear Ivan,

hope you are well. I am sending you the information.
Personal cartoon exhibition by Vladimir Kazanevsky named "cotton knees"
in the gallery SATIRIKON in Lviv city.
Address: Lviv, B. Lepkogo Str. 17.
Opening ceremony on 8th of May at 7-00 p.m.
The exhibition will open untill 8th of July.
Best wishes,

Vladimir

Vpravo: pozvánka na zahájení výstavy **Vladimira Kazanevského** v ukrajinském Lvově.
Potrvá až do 8. července 2019

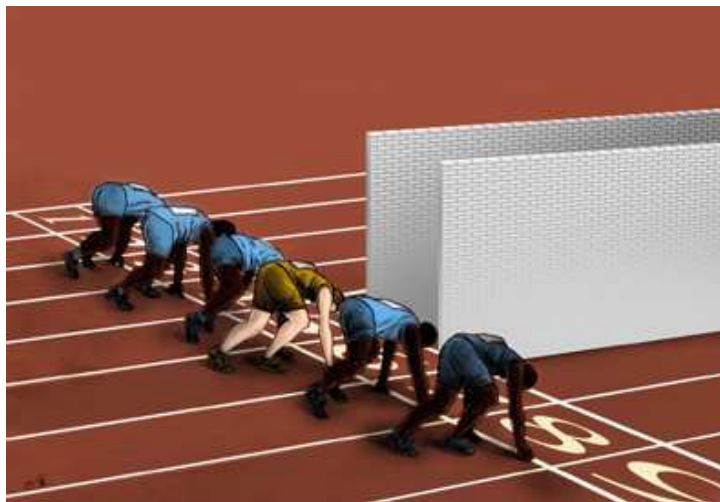

22. EURO-KARTOENALE 2019

Kruishoutem - Belgie

Mezinárodní soutěž pořádanou ECC na téma "The Wall" v Belgii vyhrál Turek. V katalogu posoutěžní výstavy je otištěna stovka kreseb. Více najdete na www.ecc-kruishoutem.be.

1. cena: Dogan Arslan (Turecko) - **Viz obr. nahoře!**

2. cena: **Luis Mecho** (Kostarika)

3. cena: **Jalal Pirmarzanad** (Iran)
- (**Viz obr. vlevo!**)

Zvláštní ceny:

Best Entry European Union:

Andrzej Krawczak (Polsko)

Best Belgian Entry:

Herwig Beyaert (Belgie)

Prize of the ECC:

Jean-Loic Belom (Francie)

Honourable Mentions:

Nikola Listes (Chorvatsko);

Mahmood Nazari (Iran);

Mikhail Zlatkovsky (Rusko);

Valentin Družinin (Rusko)

(**Viz obr. dole!**)

Bastogne International Press Cartoon Contest 2019 - Belgie

Téma: **"Make love not war"**

"Dělej lásku ne válku"

WINNERS:

Jitet Kustana – Indonézie

Christian Dittrich – Rakousko

Luc Descheemaeker – Belgie

Honorable mention:

Brady Izquierdo – Kuba

Kostenko Alexandr – Ukrajina

Tošo Borković – Srbsko

19. World Press Freedom Int'l Editorial Cartoon Competition 2019 - Kanada

Téma: **Open season on journalists**

(Otevřená sezóna pro novináře)

Soutěžilo **370 autorů z 29 států**.

Hlavní cena: **Luc Descheemaeker**, Belgie (**viz!**)

Že by Trump a CNN?

Druhá cena: **Bruce MacKinnon**, Kanada

Třetí cena: **Gustavo Caballero Talavera** (*Guffo*),
Mexiko

Award excellence (10x):

Musa Gumus, Turecko - Alfredo Martirena Hernandez,

Kuba - Sergii Riabokon, Ukrajina - James Silk, USA -

Darío Castillejos, Mexiko - Kaan Saatci, Turecko - Niels

Bo Bojesen, Dánsko - Marco De Angelis, Itálie - Chip

Bok, USA - Hicabi Demirci, Turecko.

Česko-Slovenská Novinářská cena za rok 2018*)

Přinášíme letošní výsledky ve společné kategorii kresleného humoru, komiksu karikatury a s nově přidaným žánru "grafické řešení obálky". Právě díky této nově zařazené disciplíně se mohla stát vítězem skupina autorů ze slovenského "Denníku N". V prvním hlasování jury ze čtrnácti přihlášených výtvarníků prošlo v Bratislavě dále 8 souborů a pro finalové posuzování byli nominováni čtyři autoři. Hlas všech porotců (jedním z nich byl za ČR Ivan Hanousek - editor e-GAGu) stanovil jednoznačným vítězem ročníku 2018 soubor prací grafiků tvořících v uplynulém roce titulní strany slovenského "Denníku N".

Nominace (4 nominovaní):

Kategorie "**Najlepší česko-slovenský kreslený vtip, komiks, karikatúra a grafické dielo**":

Mikuláš Sliacky | Karikatury v denníku SME | SME

Břetislav Kovařík | Kovaříkova kovárna | E15.cz

Vhrsti | Rodina a škola + jiné práce | Rodina a škola

Soňa Ševčíková, Ondrej Ivánek, Miroslav Čevela | Titulky Denníka N | Denník N

Najlepší kreslený vtip, komiks, karikatúra - vítězové:

Soňa Ševčíková, Ondrej Ivánek, Miroslav Čevela | Titulky Denníka N | **Denník N**

Členové jury v kategorii **Najlepší česko-slovenský kreslený vtip, komiks, karikatúra**

Mykola Kovalenko, grafický dizajnér, reklamná agentúra Respect APP

Juraj Malíček, vysokoškolský pedagóg Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa

Ivana Šáteková, výtvarníčka

Ivan Hanousek, zakladateľ Českej únie karikaturistov, novinár a spisovateľ.

*) Soutěž v novinových žánrech různého druhu, ať již psaných textů, anebo audiálních a vizuálních pořadů pořádá **Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation**. Více o tom najdete na <http://www.novinarskacena.sk>. Zde najdete i vítěze předchozích 14. ročníků, z nichž byl z českých karikaturistů nejvyšší oceněn naposledy **Vhrsti** (NC za rok 2016).

Pokud získáme fotografie z vyhlášení vítězů v této kategorii a ukázky práce oceněných autorů, přinese je v následujícím čísle. Možná že spolu s náměty pro zvýšení a zkvalitnění české účasti pro další ročníky Novinářské ceny. (red.)

Zatím se to nepovedlo a tak aspoň pár titulních stran z loňského roku:

Int'l Cartoon Contest "Humour a Gallarate" - Itálie

Téma: *The Sixties (60. léta)*

Deadline: 31. 5. 2019

www.humouragallarate.wordpress.com

3. Int'l Afrika Cartoon Contest - Maroko

Téma 1: *Street children*

Téma 2: *Hammouda satirical portrait*

Deadline: 3. 6. 2019

arabatoon@gmail.com

26. Int'l Exhibition of Arts of Humor, Alcalá - Španělsko

Deadline: 9. 6. 2019

Téma: *"The Limits of Humour"*

<https://caricaturque.blogspot.com/>

29. "Guru Humorului..." Suecava - Rumunsko

Téma: *"Split" (Rozštěp, Rozchod)*

Deadline: 10. 6. 2019

cartoonblues

11. OSCARfest 2019 Osor, Mali Lošinj - Chorvatsko

Téma: *"Traffic on a Desert Island"*

Deadline: 13. 6. 2019

<https://caricaturque.blogspot.com/>

46. Int'l Humor Exhibition Piracicaba - Brazílie

Téma: *"Immigration"*

Deadline: 21. 6. 2019

<http://salaointernacionaldehumor.com.br>

The Int'l Mail Art Exhibition „ROOTS” Aiud, Rumunsko

Téma: *"ROOTS"*

Deadline: 1. 7. 2019

www.inter-art.ro

3. "BEAVERS LAUGH" Bobritsa Cartoon Competition - Ukrajina

Téma: *Tourism*

Deadline: 1. 7. 2019

<http://scaferli.wixsite.com/humortoons/single-post/2019/01/22/The-3rd-BEAVERS-LAUGH-Bobritsa-Cartoon-CompetitionUkraine>

XVIII. Int'l Competition Caricatur "Independence" Kijev - Ukrajina

Téma: A) The cartoon based on the works of Vladimir Vysotsky. B) Caricature of

Vladimir Vysotsky.

In details: <https://24smi.org/celebrity/249-vladimir-vysotskij.html>

Deadline for receipt of papers: **1. 7. 2019**

www.kazanchev.com

The Italian Championship of Lies - Itálie

Téma: *"THE LIE AMONG STARS"*

Deadline: 4. 7. 2019

www.labugia.it

39. Nasreddin Hodja Cartoon Contest Ankara - Turecko

Téma: *FREE / Volné*

Deadline: 22. 7. 2019

karikaturculerdernegi.com

10. „Masters of Caricature“ Plovdiv - Bulharsko

Téma: **Pig and the Culture** („Prase a kultura“)

Deadline: 31. 7. 2019

<https://artist.hardalist.com/events/10th-international-biennial-for-caricature-masters-of-caricature-plovdiv-2019-bulgaria/>

36. Aydin Dogan Int'l C. C. Istanbul - Turecko

Téma: **“Empowered Girls, Empowered Futures”**

Deadline: 5. 7. 2019

www.aydindoganvakfi.org.tr

	Název a místo soutěže	Body*)	Uzávěrka:	V čísle**)
květen	„Real eyes realize real lies“ - Bukovina, Rumunsko	**	31. 5. 2019	4/2019
	„ Sixties “ - Int'l C. C. Humour - Gallarate, Itálie - NEW!	***	31. 5. 2019	5/2019
červen	„Street Children“ Africa Humour - Maroko - novinka!	**	3. 6. 2019	5/2019
	Exhibition of Arts of Humor - Alcalá, Španělsko - New!		9. 6. 2019	5/2019
	„Narcissism“ - Salao Medplan - Teresina, Brazílie	**	10. 6. 2019	4/2019
	29. Int'l. Festival of Cartoon - Suecava, Rumunsko	**	10. 6. 2019	5/2019
	OSCARfest - Osor, Chorvatsko - nové!		13. 6. 2019	5/2019
	„Immigration“ - Piracicaba, Brazílie - New!	-	21. 6. 2019	5/2019
červenec	„Roots“ - Mail art exh. - Auid, Rumunsko - NEW!	-	1. 7. 2019	5/2019
	„Tourism“ Beavers Laugh - Bobritz, Ukrajina - nové!	**	1. 7. 2019	5/2019
	„Vysockij“ - Independence - Kiev, Ukrajina - nové!	***	1. 7. 2019	5/2019
	„The lie among stars“ - It. Championship - Lies, Itálie - new	***	4. 7. 2019	5/2019
	36. Aydin Dogan - Istanbul, Turecko - NOVÉ!	*****	5. 7. 2019	5/2019
	39. Nasreddin Hodja - Ankara, Turecko - NOVÉ!!	*****	22. 7. 2019	5/2019
	„Prase a kultura“ - Plovdiv, Bulharsko - nové!!	***	31. 7. 2019	5/2019

*) ve sloupci Body vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně důvěryhodné soutěže.

**) ve sloupci vpravo uvádíme číslo e-GAGu, v němž je adresa na originál propozic.

Kalendárium / Dvě velké mezinárodní soutěže v Turecku s velkými katalogy jsou tady!

Nových příležitostí k soutěžnímu úspěchu (a ke kresbě v katalogu!) dnes přibývá horem i dolem! Dokonce tři jsou z **Rumunska!** Další dvě zvou na **Ukrajinu** a přibýly i dvě z **Itálie...** Spolu s propozicemi nabídnutými už minule je jich fakt dost. Prostě je to tak, že si **každý může vybrat z kalendária tu sobě nejbližší**. Radíme vyřídit vše už do konce června - a přes prázdniny pak můžete jen listovat ve vypasenějším e-GAGu a nabírat při tom sílu na nápady pro podzimní soutěžní sezónu. Pokud se ještě něco nového do prázdnin objeví, dáme vědět příště, samosebou!

(g)

GAG v létě? / Příští - tedy červenové dvojčíslo - vyjde až 25. 6. 2019 *)

Nejsme úplně infantilní. I když to tak může vypadat, když teď užijeme termínu prázdniny. Ale ono to snad je v Českomoravsku každému jasné a asi nejsrozumitelnější - brát ty dva letní měsíce končící až prvním školním dnem - jako prázdninové. A řídit se tak tím, že i když jsme povinné školní docházce dost odrostli, stále jsou tu potomci a jejich potomci a byli bychom pitomci, kdybychom s nimi a jejich programem nepočítali v našem rodinném a dovolenkovém kalendáři. A navíc jsou tu i neteře a synovci, bratřenci a sestřenci... Takže to bude takto: e-GAG si zachová charakter magazínu, tedy měsíčníku. A jako v posledních ročnících vyjde i letos jednou jako trochu obsažnější dvojčíslo, řekněme rovnou že to bude **číslo 6 / 7**. Bude se tvářit jako číslo červenové, roztažené ovšem přes červenec do půlky srpna. S jediným rozdílem, že následující e-GAG nevyjde už do 15. dne šestého měsíce, ale až o deset dní později. Aby se vám (teda hlavně nám!) to lépe pamatovalo, bude to na svátek svatého Ivana - tedy **25. června...**

(Ivan H.)

*) V dvojčísle 6 / 7 uvedeme, kdy vyjde další e-GAG číslo 8. V plánu je zatím 15. srpen 2019.

e-GAGmag © * Měsíčník autorů a přátel české karikatury. Založeno r. 2003. 17. ročník. Toto je č. 2019/4 (657) z 15. 5. 2019 * Číslo 2019/6-7 vyjde 25. 6. 2019 * Kontakt na redakci: ivan.hanousek@dreamworx.cz